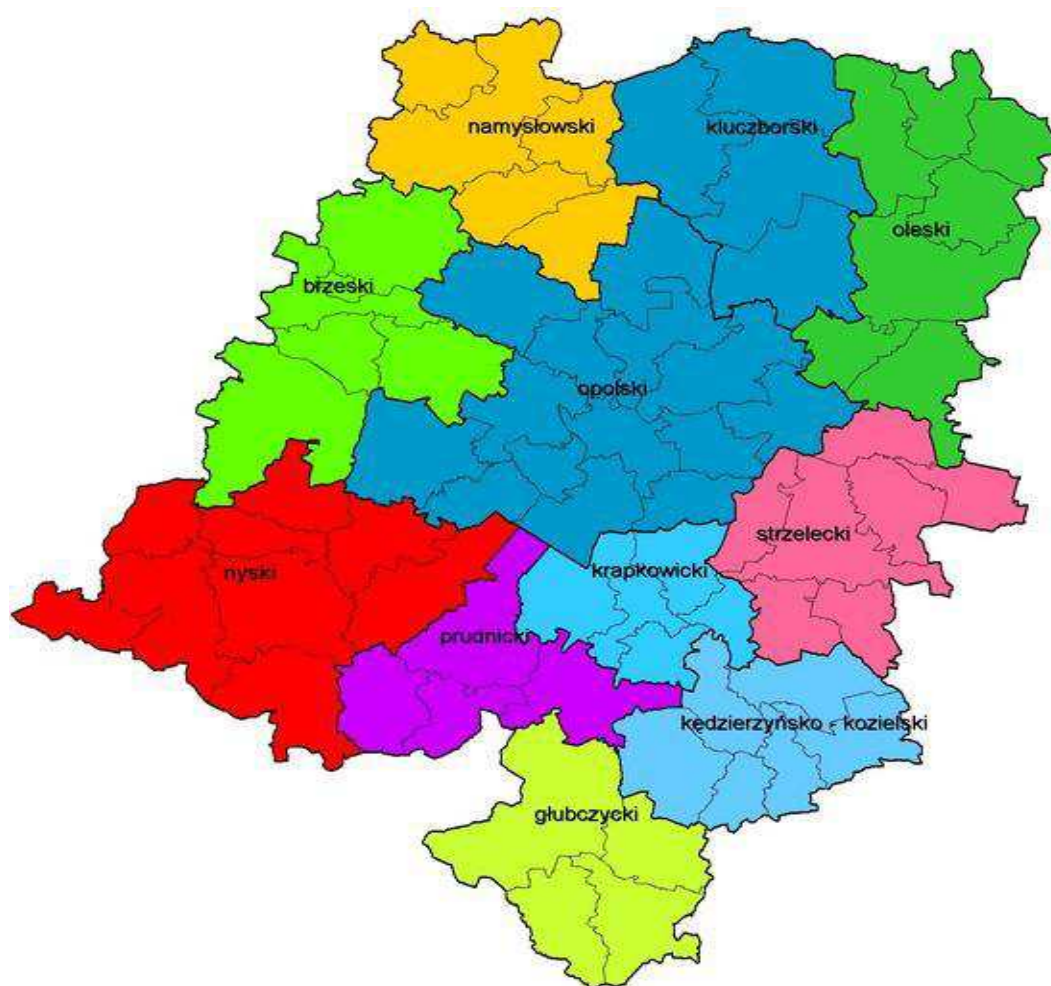

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

ANALIZA SYTUACJI NA RYNKU PRACY WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO W 2013 ROKU

DLA SEJMIKU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

OPOLE 2014

Analizę opracowało:
Obserwatorium Rynku Pracy WUP Opole

Niniejsza analiza przedstawia charakterystykę ogólnych zjawisk i tendencji zachodzących na rynku pracy województwa opolskiego w 2013 roku.

W opracowaniu wykorzystano dane statystyczne pochodzące z obowiązującej sprawozdawczości rynku pracy realizowanej w ramach statystyki publicznej dotyczącej rynku pracy i diagnozy zjawiska bezrobocia . Wykorzystano następujące sprawozdania

MPiPS-01 za okres 2013 roku:

Załącznik 1, 2, 3, 4, 5, 7 oraz MPiPS-02 sprawozdanie o dochodach i wydatkach realizowanych w ramach Funduszu Pracy, wykorzystano również dane z działalności:

Wydziału Pośrednictwa Pracy i Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego,

Wydziału Programowania i Wyboru Projektów,

Wydziału Ekonomiczno – Finansowego,

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej,

Obserwatorium Rynku Pracy,

Wydziału Projektów Własnych i Przedsiębiorczości,

Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu

oraz podmiotów współrealizujących Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2013 rok.

Celem uzupełnienia wiedzy dotyczącej regionalnego rynku pracy, w materiale wykorzystano również publikacje Urzędu Statystycznego w Opolu.

Przedruk analizy w całości lub w części
oraz wykorzystanie danych statystycznych w druku
dozwolone wyłącznie z podaniem źródła.

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W OPOLU
Obserwatorium Rynku Pracy
ul. Głogowska 25c
45-315 Opole

SPIS TREŚCI

I. RYNEK PRACY	4
1. Podstawowe uwarunkowania	4
1.1. Sytuacja demograficzna	5
1.2. Sytuacja gospodarcza	6
2. Informacja o stanie i strukturze bezrobocia	11
2.1. Poziom i stopa bezrobocia	11
2.2. Zróżnicowanie terytorialne	14
2.3. Zmiany w poziomie bezrobocia	15
2.4. Struktura bezrobocia	17
2.4.1. Bezrobocie kobiet	17
2.4.2. Bezrobocie na wsi	18
2.4.3. Młodzież w wieku do 25 lat	19
2.4.4. Zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	20
2.4.5. Bezrobotni bez prawa do zasiłku	21
2.4.6. Bezrobotni według wieku	22
2.4.7. Bezrobotni według wykształcenia	23
2.4.8. Bezrobotni według stażu pracy	24
2.4.9. Bezrobotni według czasu oczekiwania na pracę w miesiącach oraz długotrwale bezrobotni	25
2.4.10. Bezrobotni według zawodów i specjalności	26
3. Oferty pracy	28
3.1. Ofert pracy wg zawodów	29
3.2. Oferty pracy wg powiatów	31
4. Poradnictwo zawodowe	33
5. Szkolenia	34
6. Staż i przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	35
7. Kluby pracy	36
8. Wydatki Funduszu Pracy	36
II. DZIAŁANIA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY NA RZECZ ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM	38
1. Działania Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu	38
1.1. Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2013 rok	38
1.2. Działania wdrażające Europejski Fundusz Społeczny	41
1.3. Sklep z Pracą „OFERTA”	42
2. Instytucjonalna obsługa klientów Wojewódzkiego Urzędu Pracy	44
3. Działalność badawcza rynku pracy	53
4. Projekty własne	54
III. PODSUMOWANIE	57
Załącznik nr 1	64
Wybrane kategorie bezrobotnych w podziale na miasta i gminy województwa opolskiego według stanu na 31 grudnia 2013 roku	

I. RYNEK PRACY

1. Podstawowe uwarunkowania

Podrozdział ten stanowi najogólniejszy zarys uwarunkowań, które dotyczą regionu opolskiego i związane są w mniej lub bardziej bezpośredni sposób z rynkiem pracy. W roku 2013 te podstawowe czynniki kształtujące społeczeństwo i gospodarkę województwa opolskiego zostały na nowo zrewidowane dzięki zaktualizowaniu *Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego*. W analizie SWOT, w części dotyczącej społeczeństwa, rynku pracy i warunków życia, zdiagnozowano mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia, które stanowią kontekstowe tło dla rozważań o bezrobociu i powiązanych z nim zjawiskach. Te wybrane czynniki przedstawiono poniżej:

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • poziom i jakość życia mieszkańców, • samoorganizacja i aktywność społeczna na obszarach wiejskich, • wielokulturowość i wieloetniczność regionu z samoorganizującymi się społecznie i kulturowo grupami mieszkańców, • rola mniejszości niemieckiej, • sprawność instytucjonalna jednostek samorządu terytorialnego, • mobilność zasobów pracy, • trwałe sieci powiązań międzynarodowych, • etos pracy w regionie, • poziom dochodów rozporządzalnych, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyludnianie się i struktura wieku ludności, • peryferyzacja obszarów wiejskich, • liczba miejsc pracy dla osób z wyższym wykształceniem, • postawy przedsiębiorcze mieszkańców, • stabilność miejsc pracy, • dostępność mieszkań, • wysoki poziom bezrobocia na części obszaru regionu • niedopasowanie strukturalne pomiędzy popytem a podażą na rynku pracy wynikające ze struktury kształcenia, • dysharmonia pomiędzy wysokim poziomem życia i aspiracji ludności, a jednocześnie nieadekwatnymi do tego możliwościami zatrudnienia i zarobkowania w regionie, • system zabezpieczeń przeciwpowodziowych, • potencjał naukowo-badawczy opolskich uczelni wyższych, • dostęp do infrastruktury społecznej i technicznej,
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • transfery dochodów, wiedzy i technologii, • wzrost presji na kształcenie ustawiczne i praktyczne, • remigracja i imigracja, • międzynarodowa i międzyregionalna współpraca opolskiego środowiska naukowego • aktywna polityka prorodzinna, 	<ul style="list-style-type: none"> • odpływ ludności i kapitału intelektualnego (tzw. „brain drain” – „drenaż mózgów”), • nasilenie się zjawiska wykluczenia społecznego i patologii życia społecznego, • kryzys solidarności międzypokoleniowej,

<ul style="list-style-type: none"> • aktywność sektora organizacji pozarządowych, • partnerska współpraca samorządów terytorialnych, organizacji samorządowych i środowiska biznesu • rozwój „srebrnej gospodarki” 	
---	--

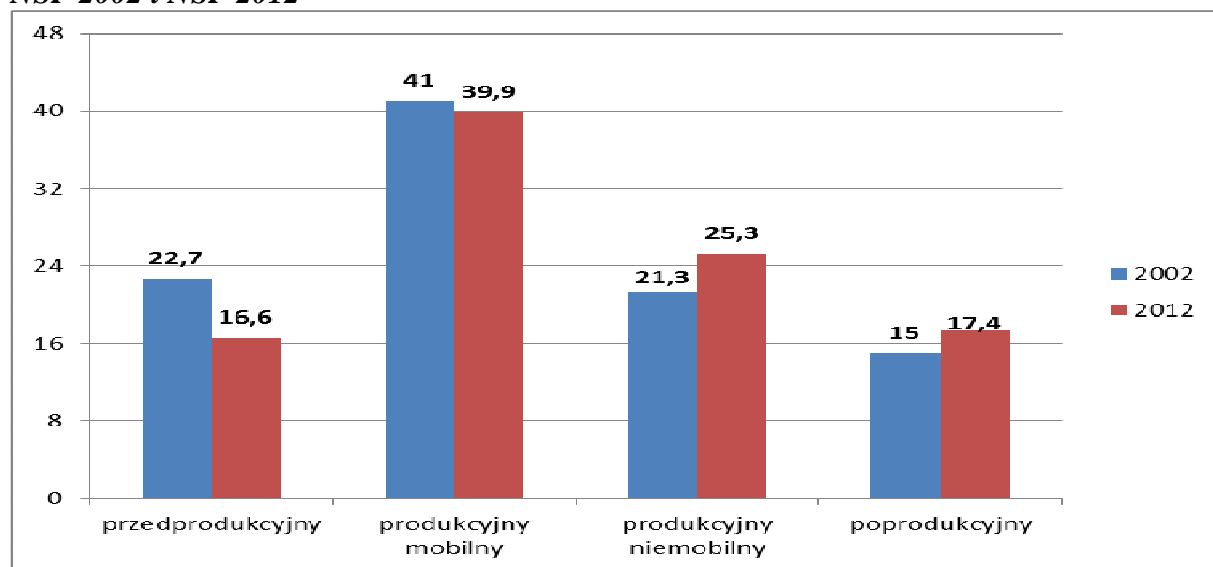
1.1. Sytuacja demograficzna

Na rzeczywistą sytuację demograficzną regionu nowe światło rzuciły wyniki Narodowego Spisu Powszechnego 2011. Dzięki nim wiemy, że spadek liczby ludności na przestrzeni lat 2002-2012 w wymiarze regionalnym dotknął przede wszystkim Opolszczyzny. W roku 2012 w województwie Opolskim mieszkało 1 010,2 tys. osób, z czego większość stanowiły kobiety (521,7 tys. osób, tj. 51,6%) oraz mieszkańcy miast (527,7 tys. osób, tj. 52,2%)¹.

Do ciekawych spostrzeżeń prowadzi analiza zmian, jakie zaszły w latach 2002 – 2012 w obrębie ekonomicznych grup wieku ludności Opolszczyzny. Widoczne spadki udziałów po stronie ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym mobilnym oraz wzrosty w grupach „starszych” wyraźnie wskazują na postępujący proces starzenia się społeczeństwa, który może tylko pogłębić niekorzystne zjawiska związane z ujemnym przyrostem naturalnym. Współczynnik dzietności w roku 2012 wyniósł w województwie 1,146, podczas gdy dla kraju 1,299.

Wykres nr 1.

Zmiana udziału liczby osób wg ekonomicznych grup wieku w województwie opolskim wg NSP 2002 i NSP 2012

¹ Dane za wynikami NSP 2012 opublikowanymi na http://www.stat.gov.pl/gus/12773_PLK_HTML.htm.

W ten kontekst wpisuje się także ujemne od lat saldo migracji rejestrowanej przez GUS. Według danych tej instytucji², w roku 2012 wyniosło ono w liczbach bezwzględnych –2 173, w roku 2011 –2 258 a w roku 2010 – 1 793, z czego 98% przypada na miasta.

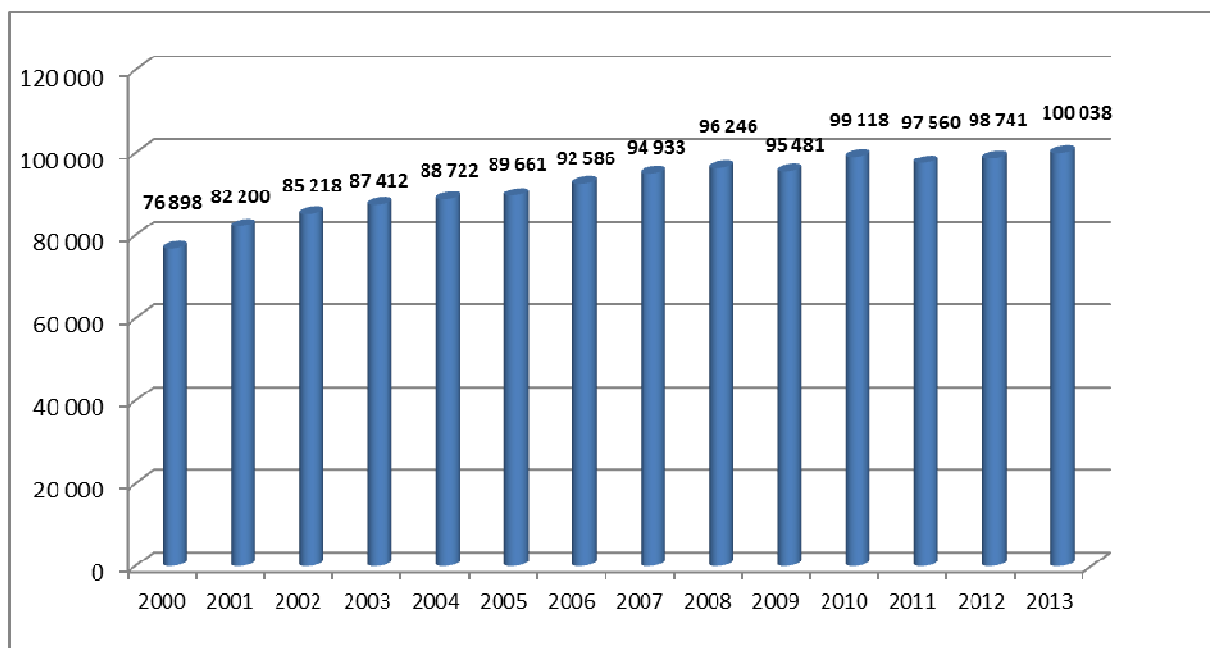
1.2. Sytuacja gospodarcza³

1.2.1 Podmioty gospodarcze

W grudniu 2013 roku na terenie województwa zarejestrowanych było ponad 100 tysięcy podmiotów gospodarczych i jest to najwyższy poziom odnotowany w analizowanym niżej okresie.

Wykres nr 2.

Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON

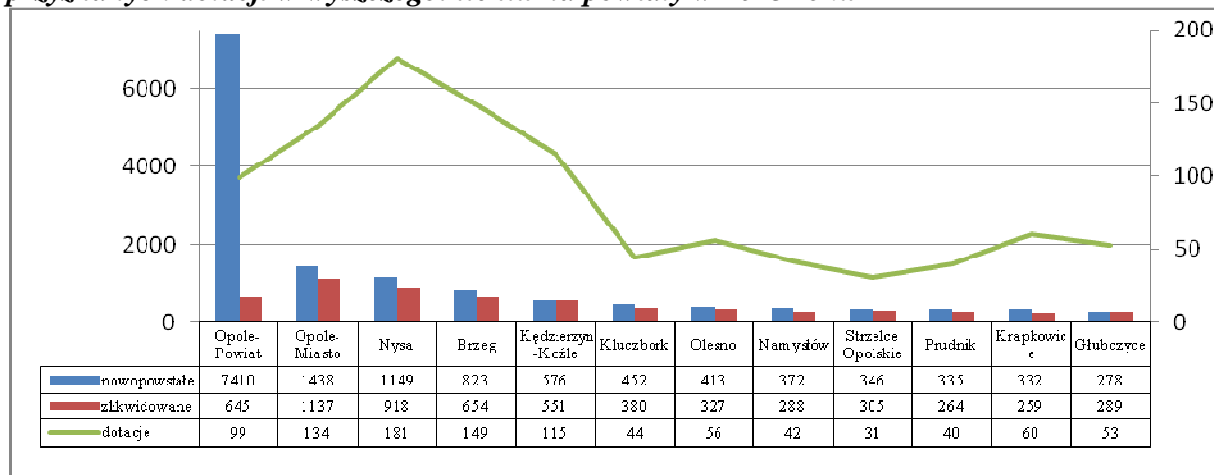
Rozwój przedsiębiorczości w regionie silnie koreluje z przyznawaniem środków finansowych przez urzędy pracy na rozpoczęcie działalności gospodarczej. I tak największy procentowy wzrost stanu liczby podmiotów gospodarczych wobec ubiegłego roku odnotowano w Opolu oraz powiatach: opolskim, nyskim i brzeskim. Również w omawianych powiatach przyznano największą ilość dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

² Por. *Rocznik statystyczny województwa opolskiego 2011* (http://www.stat.gov.pl/opole/38_PLK_HTML.htm).

³ Podrozdział opracowano z wykorzystaniem danych opolskiego Urzędu Statystycznego.

Wykres nr 3.

Liczba podmiotów gospodarczych nowo zarejestrowanych, zlikwidowanych oraz ilość przyznanych dotacji w wyszczególnieniu na powiaty w 2013 roku

W porównaniu z końcem roku 2012, na koniec 2013 r. odnotowano wzrost liczby podmiotów w większości sekcji wg PKD. Największy wzrost nastąpił w obszarze „Przemysł” (o 260 przedsiębiorstw), „Działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 205 przedsiębiorstw) oraz „Pozostała działalność usługowa” (o 204 przedsiębiorstwa). W wymiarze procentowym najpoważniejszy progres dotyczył sektora „Administrowanie i działalność wspierająca” (wzrost o 7,8%) oraz „Informacja i komunikacja” (wzrost o 4,2%). Z kolei najistotniejszy spadek liczby podmiotów miał miejsce w obrębie sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” (o 128 podmiotów i 3,4%) oraz „zakwaterowanie i gastronomia” (o 28 podmiotów, czyli 1%) . Przyglądając się strukturze przedsiębiorczości na Opolszczyźnie na koniec 2013 roku, warto wskazać jej kilka typowych cech:

- dominacja sektora prywatnego, skupiającego 95,8% ogółu zarejestrowanych podmiotów,
- koncentracja działalności w obrębie czterech sekcji gospodarki: „Handel, naprawa pojazdów samochodowych” (25,1%), „Budownictwo” (13,4%), „Przemysł” (8,8%), „Obsługa rynku nieruchomości” (8,2%)
- w przekroju powiatowym przodują powiaty duże, z dużą ilością miast bądź powiązane ze stolicą województwa (Opole – 20,4% ogółu przedsiębiorstw, powiat nyski – 14,0%, powiat opolski – 11,8%, powiat brzeski – 10,1%).

1.2.2 Zatrudnienie

Analizując problem wielkości zatrudnienia w przekroju dwóch wskaźników: przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw oraz wyników BAEL stwierdzić można:

- widoczny spadek przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw o 4,7% do poziomu 90,9 tys. osób i jest to najniższy poziom w analizowanym okresie od 2002 roku, spadek wystąpił w większości sekcji m.in. w budownictwie (o 15%), w administrowaniu i działalności wspierającej (o 13,3%) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii (o 11,5%). Wzrost w tym okresie odnotowano tylko w dwóch kategoriach tj.: informacji i komunikacji (o 12,4%) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (o 0,2%),
- wzrost liczby pracujących w III kwartale 2013 wg BAEL wobec II kwartału tegoż roku oraz spadek wobec III kwartału 2012 roku,
- nadal utrzymująca się tendencja, zapoczątkowana w III kwartale 2009, do utrzymywania się wyższej liczby pracujących od liczby biernych zawodowo, przede wszystkim z uwagi na ich przejście do kategorii osób poszukujących pracy (bezrobotnych),
- wzrost współczynnika aktywności zawodowej oraz wskaźnika zatrudnienia w III kwartale 2013 wobec II kwartału tegoż roku oraz spadek wobec III kwartału 2012 roku,

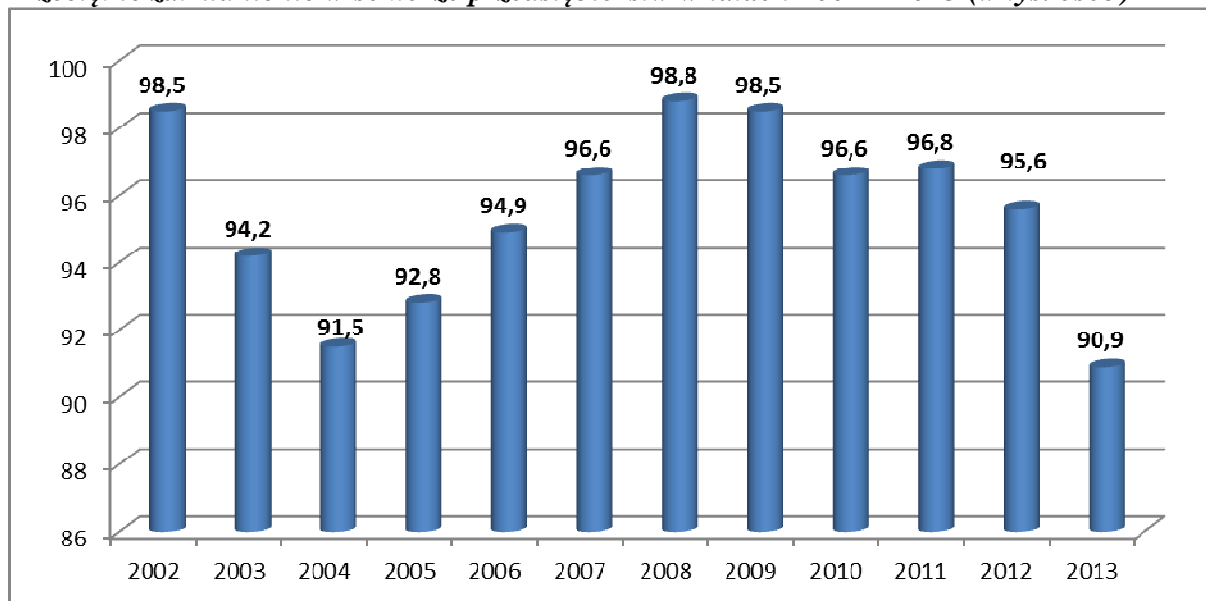
Tabela nr 2.

Wybrane wskaźniki aktywności ekonomicznej ludności (wg BAEL)

Okresy	Ludność			Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia
	Ogółem	w tym			
		Pracujący	Bierni		
	w tys				
II kwartał 2012	735	362	336	54,1	49,3
III kwartał 2012	719	357	329	54,4	49,7
II kwartał 2013	715	347	330	53,8	48,5
III kwartał 2013	707	350	324	54,2	49,5

Wykres nr 4.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w latach 2002 – 2013 (w tys. osób)

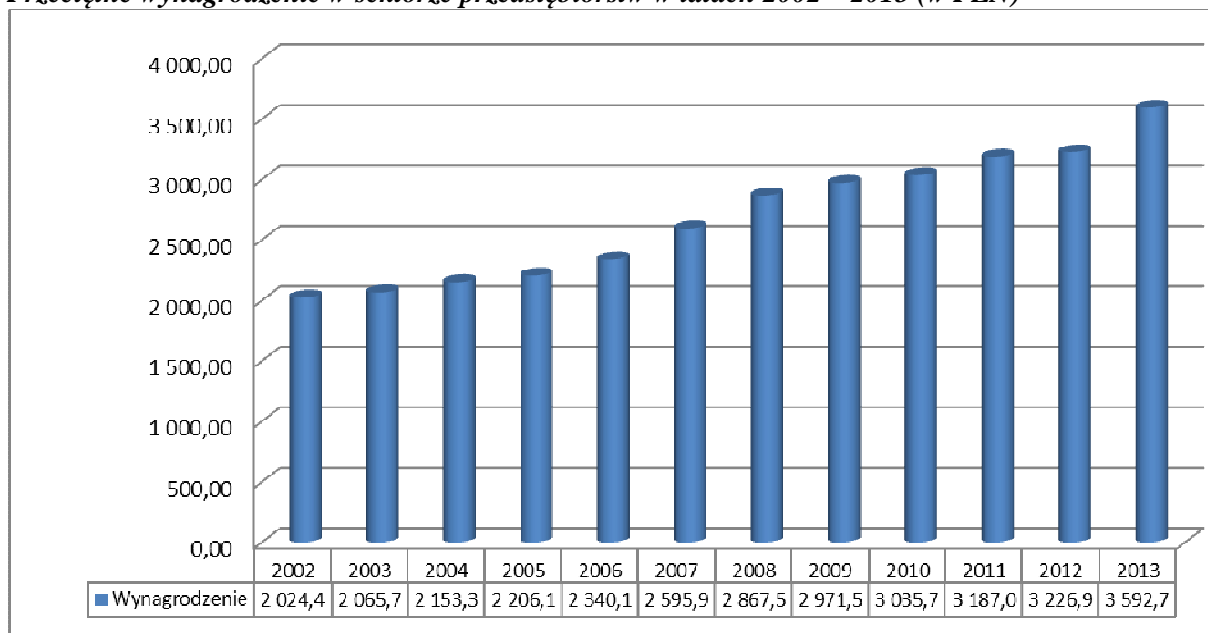
1.2.3 Inne wskaźniki sytuacji gospodarczej

Wśród innych zjawisk istotnych dla sytuacji gospodarczej w województwie w porównaniu z rokiem 2012 wymienić należy:

- wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń – grudzień 2013 do poziomu 3 592,71 PLN, tj. wyższego o 11,3% od stanu na rok 2012; jest to przedłużenie wieloletniej już tendencji do wzrostu wynagrodzeń, z dość wysokim tempem wzrostu (w roku 2008 wynagrodzenia wzrosły o 10,5%, a w 2009 o 3,3, w 2010 o 2,2%, w 2011 o 5,0%, w 2012 o 1,3%),
- spadek nakładów inwestycyjnych o 3,2% (we wrześniu 2013 roku wynosiły one 846 668 tys. zł, podczas gdy we wrześniu 2012 r.: 874 384 tys. zł),
- spadek wartości produkcji sprzedanej przemysłu w całym 2013 roku o 3,0%,
- spadek wielkości produkcji budowlano-montażowej w całym 2013 roku o 8,4%,
- wzrost wartości sprzedaży hurtowej w przedsiębiorstwach handlowych (o 1,3%) i w sprzedaży detalicznej (o 1,2%) przy równoczesnym spadku w przedsiębiorstwach hurtowych (o 0,7%) w ciągu 12 miesięcy 2013 roku.

Wykres nr 5.

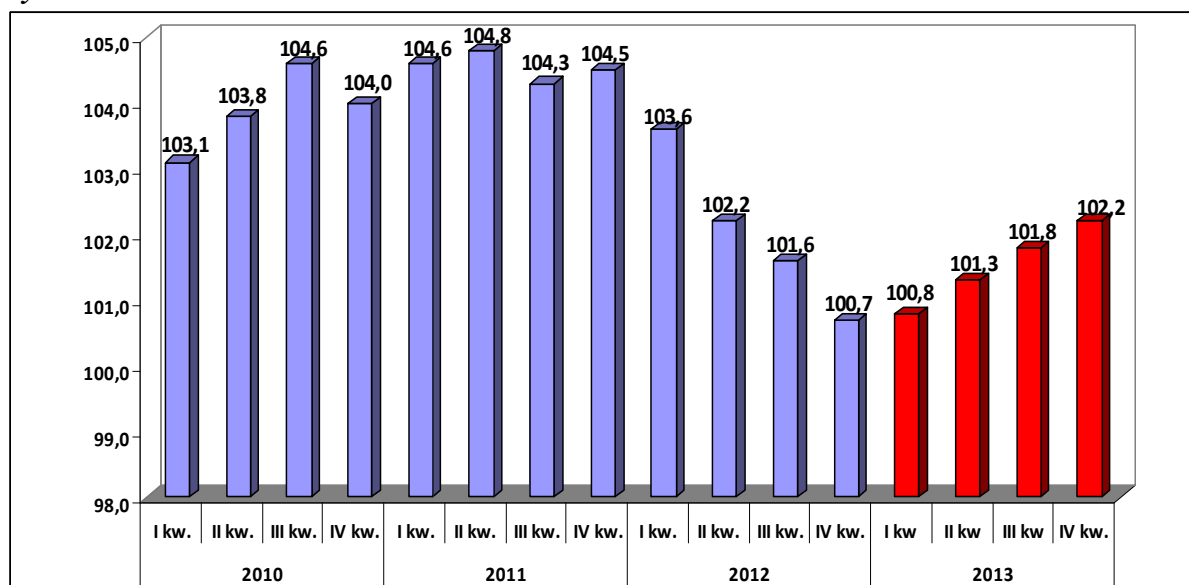
Przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w latach 2002 – 2013 (w PLN)

Zaobserwowano również wzrost dynamiki PKB w kraju o 1,6% w 2013 roku, po wzroście o 1,9% w 2012 roku, co pozytywnie wpływa między innymi na rynek pracy. Wykres nr 6 obrazuje dynamikę PKB w poszczególnych latach, ukazując najniższą wartość w IV kwartale 2012 oraz w I kwartale 2013 roku. Najwyższą wartość odnotowano w II kwartale 2011 roku.

Wykres nr 6.

Dynamika PKB w Polsce w okresie 2010-2013⁴

⁴ http://www.stat.gov.pl/gus/5840_4403_PLK_HTML.htm

Ważnym miernikiem rozwoju regionalnej gospodarki, mającym bezpośredni wpływ na oblicze rynku pracy, jest zdolność generowania nowych miejsc pracy. W przeciągu I-III kwartału ubiegłego roku duże, średnie i małe podmioty gospodarki wytworzyły ogółem 7 573 nowych miejsc zatrudnienia (o 4 148 mniej niż w tym samym okresie 2012 r.), z czego:

- 1 150 przypadło na sektor publiczny, 6 423 na sektor prywatny,
- 3 337 przypadło na podmioty małe, 2 672 na średnie, 1 564 na duże.

2. Informacja o stanie i strukturze bezrobocia

2.1. Poziom i stopa bezrobocia

Na koniec 2013 roku w województwie opolskim było zarejestrowanych 51 636 bezrobotnych i liczba ta była niższa od uzyskanej z końcem roku 2012 o 139 osób (spadek o 0,3%). Poniżej zaprezentowane zostały zmiany zachodzące w poziomie bezrobocia od roku 2000 do końca 2013 roku.

Tabela nr 3.

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w województwie opolskim w latach 2000 – 2013 (stan w końcu okresu)

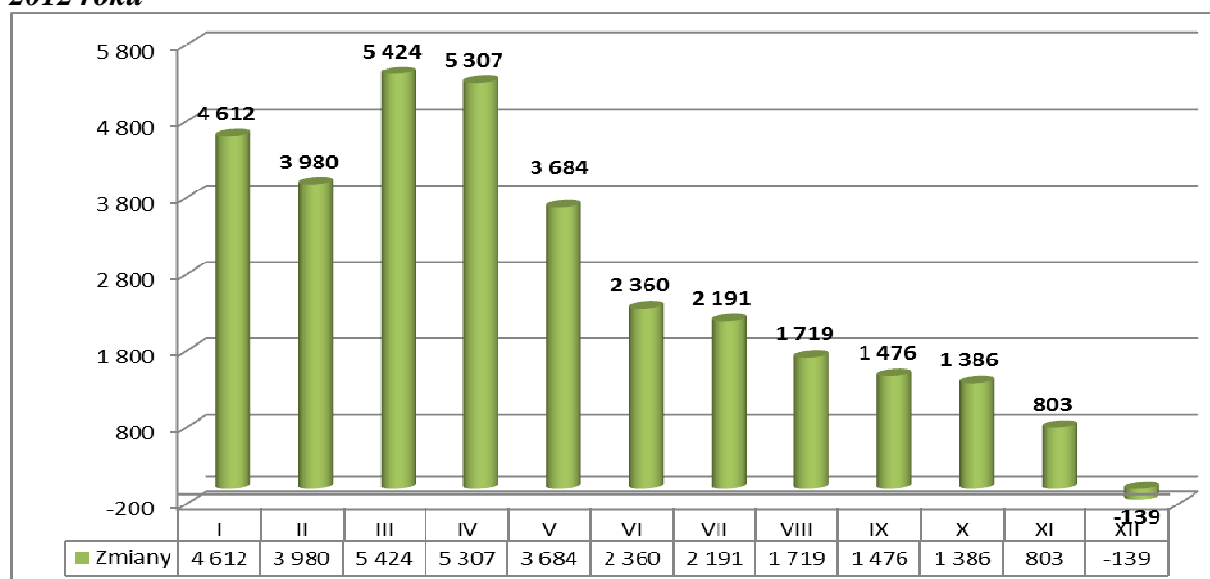
<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Liczba bezrobotnych</i>	<i>Przyrost lub spadek do roku wcześniejszego</i>	
		<i>w liczbach</i>	<i>w %</i>
2000	69 311	9 835	16,5
2001	78 557	9 246	13,3
2002	83 436	4 879	6,2
2003	81 623	-1 813	-2,2
2004	74 553	-7 070	-8,7
2005	69 396	-5 157	-6,9
2006	60 058	-9 338	-13,5
2007	43 338	-16 720	-27,8
2008	35 698	-7 640	-17,6
2009	47 129	11 431	32
2010	48 775	1 646	3,5
2011	48 029	-746	-1,5

2012	51 775	3 746	7,8
2013	51 636	-139	-0,3
Przyrost lub spadek do analogicznego m-ca roku 2013			
Styczeń	56 535	4 612	8,9
Luty	57 547	3 980	7,4
Marzec	57 784	5 424	10,4
Kwiecień	55 918	5 307	10,5
Maj	52 989	3 684	7,5
Czerwiec	50 366	2 360	4,9
Lipiec	49 562	2 191	4,6
Sierpień	49 165	1 719	3,6
Wrzesień	49 515	1 476	3,1
Październik	49 715	1 386	2,9
Listopad	50 460	803	1,6
Grudzień	51 636	-139	-0,3

Dla zobrazowania zmian w poziomie bezrobocia na przestrzeni ubiegłego roku sporządzono wykres nr 7, gdzie punktem odniesienia jest stan z końca analogicznego okresu roku 2012. W analizowanych miesiącach odnotowano ciągły wzrost liczby bezrobotnych. Od stycznia do listopada 2013 roku liczba bezrobotnych była wyższa wobec analogicznych miesięcy 2012 roku, po czym nastąpił okres spadku. Ostatecznie w końcu 2013 roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 0,3% (139 osób) wobec końca 2012 roku.

Wykres nr 7.

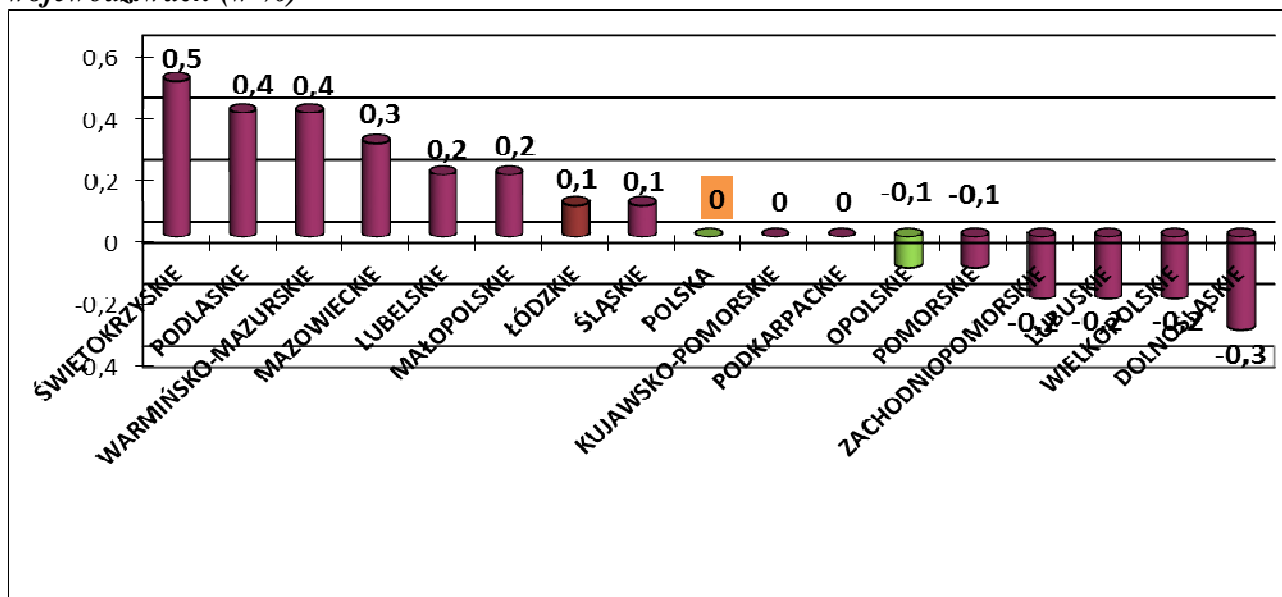
Zmiany w poziomie bezrobocia na przestrzeni roku 2013 wobec analogicznych miesięcy 2012 roku

Bezrobotni zarejestrowani w końcu grudnia 2013 roku w województwie opolskim stanowili 14,3% ludności aktywnej zawodowo, co oznacza spadek o 0,1 punktu procentowego w porównaniu z rokiem poprzedzającym. Pod względem wielkości wskaźnika natężenia bezrobocia, również jak w ubiegłym roku, zajmujemy 9 miejsce w kraju. Stopa bezrobocia pozwala na ukazanie różnic w natężeniu zjawiska sygnalizując stopień zagrożenia w układzie terytorialnym w skali wojewódzkiej jak i krajowej. W analizowanym okresie bezrobocie w kraju wyniosło 13,4%, co oznacza, iż poziom bezrobocia na Opolszczyźnie przekroczył wartość krajową o 0,9 punktu procentowego (na koniec roku 2012 był to 1 punkt procentowy).

Wykres nr 8.

Zmiana stopy bezrobocia w końcu roku 2013 wobec końca roku 2012 w poszczególnych województwach (w %)

Jak wskazuje powyższy wykres, w końcu roku najmniej korzystną sytuację na rynku pracy, wyrażoną największą różnicą w stopie bezrobocia pomiędzy grudniem 2012 a 2013 roku, odnotowano w województwach: świętokrzyskim, podlaskim oraz warmińsko-mazurskim. Osiem województw notuje pogorszenie sytuacji (wzrost w granicach od 0,1 do 0,5 punktu procentowego). Dwa województwa wraz z danymi na kraj pozostają bez zmian wobec ubiegłego roku. Spadek stopy bezrobocia odnotowano w 6 województwach, w tym m.in. w województwie opolskim.

2.2. Zróźnicowanie terytorialne

Cechą endemiczną województwa opolskiego jest znaczne zróźnicowanie terytorialne zjawiska bezrobocia. Na koniec grudnia 2013 roku stopa bezrobocia w poszczególnych powiatach wahała się od 6,9% w powiecie opolskim grodzkim do 22,5% w powiecie brzeskim. Systematycznie analizowany poziom natężenia bezrobocia wskazuje, że od lat najtrudniejsza sytuacja ma miejsce w powiatach: brzeskim, nyskim i prudnickim.

Tabela nr 4.

Liczba bezrobotnych, stopa bezrobocia oraz wzrost/spadek bezrobocia odnotowane w trakcie roku 2013

<i>Powiaty</i>	<i>Stopa bezrobocia na dzień 31.12.2013</i>	<i>Liczba bezrobotnych według stanu na dzień 31.12.2012</i>	<i>Liczba bezrobotnych według stanu na dzień 31.12.2013</i>	<i>Wzrost / spadek bezrobocia w porównaniu do końca grudnia 2012</i>	<i>Dynamika grudzień 2012 = 100%</i>
OGÓŁEM	14,3	51 775	51 636	-139	99,7
brzeski	22,5	6 314	6 905	591	109,4
głubczycki	19,0	3 368	3 216	-152	95,5
k - kozielski	14,6	4 922	4 980	58	101,2
kluczborski	15,0	3 231	3 178	-53	98,4
krapkowicki	10,5	2 684	2 591	-93	96,5
namysłowski	19,3	2 739	2 770	31	101,1
nyski	20,3	9 567	8 966	-601	93,7
oleski	10,3	2 521	2 455	-66	97,4
Opole- miasto	6,9	4 989	4 885	-104	97,9
opolski	13,8	5 300	5 432	132	102,5
prudnicki	20,6	3 513	3 766	253	107,2
strzelecki	10,8	2 627	2 492	-135	94,9

Ogólny spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych w skali województwa widoczny był w siedmiu powiatach. Najwyższy odnotowano na obszarze powiatu: nyskiego (o 601 osób) oraz głubczyckiego (o 152 osoby). Największą dynamiką spadku (6,3%) charakteryzował się powiat nyski. Z kolei wzrost odnotowano w pięciu pozostałych powiatach, z czego największy dotyczył powiatu brzeskiego (o 591 osób).

2.3. Zmiany w poziomie bezrobocia

W 2013 roku do urzędów pracy zgłosiło się 76 055 osób, które uzyskały status bezrobotnych i jest to o 3 400 osób więcej niż w roku 2012. Tradycyjnie już ruch ten nasilił się w II półroczu (I półrocze 2013 – 36 687 osób, II półrocze 2013 – 39 368 osób; I półrocze 2012 – 33 255, II półrocze 2012 – 39 400). Jest to zjawisko, które powtarza się corocznie i wynika przede wszystkim z rytmu pór roku oraz cyklu edukacyjnego, co niesie ze sobą następujące zjawiska:

- napływ osób po zakończeniu prac krótkookresowych, sezonowych oraz zawieranych na czas określony,
- zmniejszanie zatrudnienia ze względu na okres zimowy, zwłaszcza w branży budowlanej,
- napływ osób po zakończeniu prac sezonowych za granicą w krajach Unii Europejskiej,
- rejestracja bezrobotnych absolwentów po ukończeniu szkół.

Wśród nowo rejestrowanych bezrobotnych dominowały osoby powracające po raz kolejny do grona bezrobotnych (82%). Istotną część nowych rejestracji stanowiły ponadto osoby, które ukończyły programy subsydiowane organizowane przez powiatowe urzędy pracy i tak:

- po robotach publicznych – 1 605 osób (2012 rok – 583 osoby),
- po szkoleniach – 3 533 osoby (2012 rok – 3 028 osób),
- po stażach – 6 429 osób (2012 rok – 4 264 osoby),
- po pracach społecznie użytecznych 1 987 osób – (2012 rok – 2 212 osób),
- po pracach interwencyjnych - 96 osób (2012 rok – 64 osoby).

Należy w tym miejscu zauważyć, iż nastąpił wzrost uczestnictwa osób bezrobotnych w programach subsydiowanych, szczególnie w zakresie robót publicznych i staży. Natomiast spadek zaobserwowano w przypadku prac społecznie użytecznych.

W omawianym okresie 13 861 osób (tj. 18,2% wszystkich rejestracji) zgłosiło się do urzędów pracy po raz pierwszy. Porównując te informacje z danymi za rok 2012 można zauważyć spadek tego wskaźnika o 2 pp.

W ciągu całego 2013 roku pracownicy powiatowych urzędów pracy wyłączyli z ewidencji bezrobotnych 76 194 osoby i jest to o 7 285 osób więcej niż w roku ubiegłym. Głównym powodem wyrejestrowań były podjęcia pracy, które w omawianym okresie stanowiły 48%

odpływu (rok wcześniej 45 %). W liczbach bezwzględnych wyłączenia z ewidencji z tytułu podjęcia pracy wyniosły 36 392 osoby i na tle roku 2012 było to o 5 360 osób więcej.

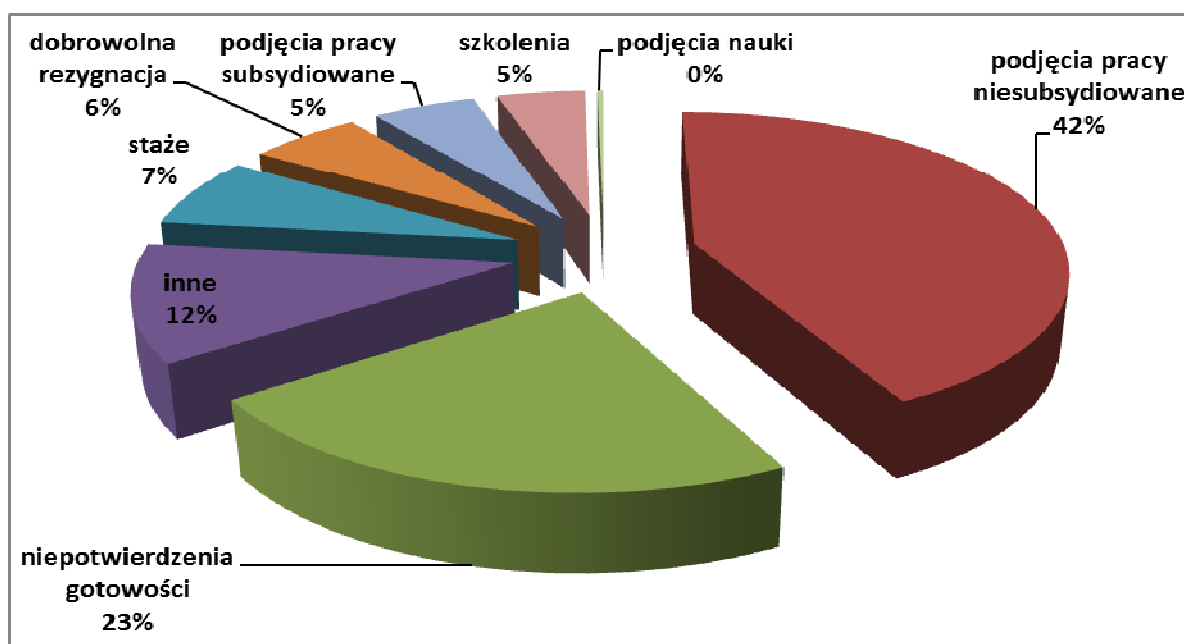
Pewien udział w ogólnej liczbie wyłączeń z ewidencji z tytułu podjęcia pracy miało zatrudnienie subsydiowane: 4 042 (o 820 więcej niż w 2012 roku), z tego:

- prace interwencyjne: 309 (w 2012 r. 316);
- roboty publiczne: 2 053 (w 2012 r. 1 262);
- dotacje na podjęcie działalności gospodarczej: 1 004 (w 2012 r. 513);
- refundacje wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy: 654 (w 2012 r. 1 088).

Ponadto w omawianym okresie z ewidencji bezrobotnych wyłączono 8 920 osób, które skierowano na szkolenia lub na staż absolwencki i było to więcej niż w roku 2012 o 394 osoby.

Wykres nr 9.

Struktura przyczyn wyrejestrowań z ewidencji bezrobotnych w roku 2013

Tradycyjnie dość znaczną grupę wśród wyłączonych z ewidencji stanowiły osoby, które nie potwierdziły gotowości do podjęcia pracy. Liczba ich wyniosła 17 301 osób, co stanowiło 23% odpływu (w 2012 roku – 17 476 osób, 25,4%). Oprócz tego 4 390 osób dobrowolnie zrezygnowało ze statusu osoby bezrobotnej (2012 rok – 4 123).

Tabela nr 5.

Wielkość napływu i odpływu, podjęć pracy oraz wskaźnika płynności według powiatowych urzędów pracy w 2013 roku

<i>Powiaty</i>	<i>Napływ bezrobotnych</i>	<i>Odpływ bezrobotnych</i>	<i>Podjęcia pracy</i>	<i>Wskaźnik płynności rynku pracy w %</i>
OGÓŁEM	76 055	76 194	36 392	47,8
brzeski	9 873	9 282	4 695	48
głubczycki	3 937	4 089	1 813	46,1
k – kozielski	5 931	5 873	2 885	49
kluczborski	5 327	5 380	2 275	42,7
krapkowicki	4 002	4 095	1 809	45
namysłowski	3 838	3 807	1 773	46,2
nyski	15 044	15 645	7 904	53
oleski	3 468	3 534	1 719	49,6
opolski	7 534	7 402	3 568	47
Opole – miasto	4 880	4 627	2 088	42,8
prudnicki	4859	4994	2416	50
strzelecki	7 362	7 466	3 447	47

Wskaźnik płynności rynku pracy (wyrażony w procentach stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym do liczby nowo zarejestrowanych w tym okresie) za 2013 rok ukształtował się na wysokim poziomie 47,8% i jest to wzrost wobec 2012 roku (rok 2012: 42,7%, rok 2011: 44,6%, rok 2010: 37,9%, rok 2009: 31,8%, rok 2008: 39,1%, rok 2007 – 45,1%, rok 2006 – 47,6% , rok 2005 – 46,8%, rok 2004 – 51,0 %, rok 2003 – 50,8%). Warto zauważyć, że pod względem wysokości tego wskaźnika miejsca w czołówce zajęły powiaty mocno dotknięte bezrobociem, czyli nyski i prudnicki.

2.4. Struktura bezrobocia

2.4.1. Bezrobocie kobiet

W końcu grudnia 2013 roku wśród ogółu bezrobotnych większość stanowiły kobiety: 27 040 osób (o 49 więcej niż na koniec 2012 r.), których udział w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w naszym regionie wyniósł 52,4% (o 0,3 punktu procentowego więcej niż

w grudniu 2012 roku). Podobnie jak w roku ubiegłym, najwyższy odsetek bezrobotnych kobiet rejestrujemy w powiatach: krapkowickim (59,9%) oraz kluczborskim (57,5%), natomiast najniższy w powiecie nyskim (47,8%) i prudnickim (49,5 %).

Wśród nowo zarejestrowanych w trakcie roku, populacja bezrobotnych kobiet wyniosła 36 181 (o 1 836 więcej niż w 2012 roku), co stanowiło 47,6% ogółu. Natomiast z ewidencji wyłączono 36 132 bezrobotne kobiety, tj. 47,4% wszystkich wyrejestrowań.

Wśród kobiet odnotowano również najwyższy wskaźnik płynności rynku pracy na poziomie 48,5% i jest on wyższy od wskaźnika ogółu bezrobotnych o 0,7 pp. oraz od wskaźnika dot. mężczyzn o 1,3 pp. Wysoki wskaźnik płynności rynku pracy wśród kobiet, znajduje potwierdzenie w przewadze kobiet podejmujących zatrudnienie. Z kolei mężczyźni stanowią większość wśród ogółu wyrejestrowań oraz podejmujących zatrudnienie w miesiącach letnich, kiedy ruszają prace sezonowe i budowlane. W kategorii rejestracji bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy o 0,2 pp. przeważają mężczyźni, jednakże na koniec roku to kobiety stanowiły większość, przeważając o 7,2 pp. wobec płci przeciwnej. Pewne branże charakteryzują się przewagą jednej z płci wśród pracowników: i tak w przetwórstwie przemysłowym większy udział stanowią mężczyźni, natomiast kobiety należą do większości wśród pracowników w branży handlu hurtowego i detalicznego. Sytuacja ta bezpośrednio przekłada się na przewagę udziałową określonej płci wśród rejestracji bezrobotnych, którzy poprzednio pracowali w powyższy sektorach.

2.4.2. Bezrobocie na wsi

W dniu 31 grudnia 2013 roku w urzędach pracy Opolszczyzny były zarejestrowane 23 552 osoby bezrobotne zamieszkałe na terenach wiejskich (o 48 więcej niż na koniec 2012 r.). Stanowiły oni 45,6% wszystkich bezrobotnych. Jest to zbliżona wartość do tej z końca grudnia 2012 roku (45,4%).

Na koniec roku 2013 najwięcej bezrobotnych (4 412 osób) oraz największy udział (81,2%), mieszkańców wsi odnotowano w powiecie opolskim ziemskim, natomiast najmniejszym udziałem mieszkańców wsi do ogółu charakteryzował się powiat kędzierzyńsko – kozielski (28,8 %).

Tabela nr 6.

Bezrobocie na wsi wg powiatowych urzędów pracy – stan na dzień 31 grudnia 2013 roku

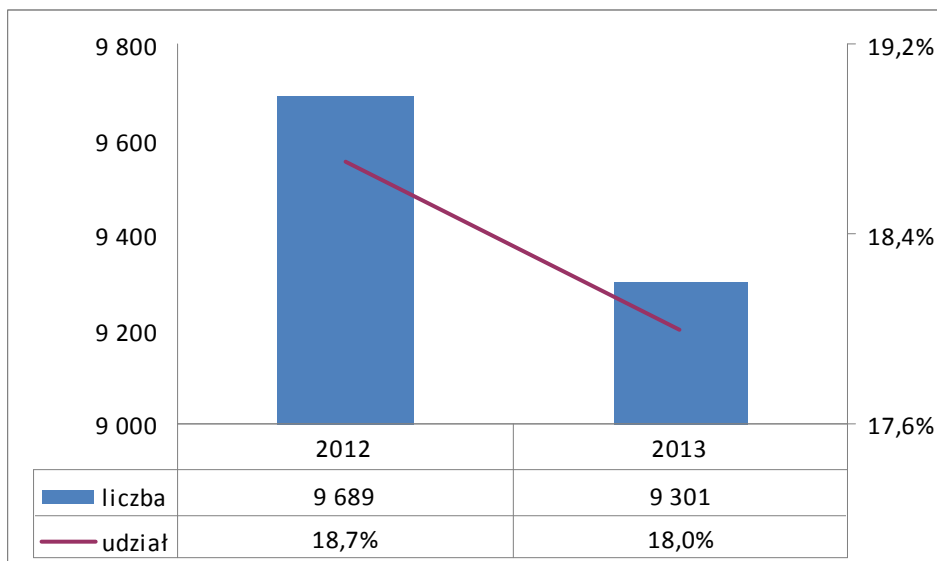
<i>Powiaty</i>	<i>Bezrobotni mieszkańcy wsi</i>	
	<i>w liczbach</i>	<i>w % do ogółu bezrobotnych</i>
OGÓŁEM	23 552	45,6
Brzeg	3 122	45,2
Głubczyce	1 667	51,8
Kędzierzyn-Koźle	1 433	28,8
Kluczbork	1 536	48,3
Krapkowice	1 042	40,2
Namysłów	1 880	67,9
Nysa	4 237	47,3
Olesno	1 538	62,6
Opole-powiat	4 412	81,2
Prudnik	1 475	39,2
Strzelce Opolskie	1 210	48,6
Opole-Miasto	0	0,0

2.4.3. Młodzież w wieku do 25 lat

Na koniec 2013 roku w urzędach pracy Opolszczyzny zarejestrowanych było 9 301 osób w wieku 18 – 24 lata (o 388 osób mniej niż w grudniu 2012). Stanowiły one 18% wszystkich zewidencjonowanych bezrobotnych.

Wykres nr 10.

Liczba i udział bezrobotnych w wieku poniżej 25 lat w 2012 i 2013 roku

Jednocześnie na przełomie analizowanego roku bezrobotnych osób w wieku 18-24 lata zarejestrowano w sumie 20 214, z czego po raz pierwszy 7 736, czyli 38,3 % ogółu (39,5% w 2012 roku). Równolegle z ewidencji wykreślono 19 023 osoby z tej kategorii, w tym 8 568 osób z tytułu podjęcia pracy (tj. 45 % ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych w wieku do 25 lat; 40,3% w 2012 roku.). Odnotowano również w tej grupie wiekowej spadek wskaźnika płynności rynku pracy o 13,8 pp. z poziomu 56,2 do 42,4 w 2013 roku. Najpopularniejszą aktywną formą wśród osób młodych od dłuższego okresu są staże, szkolenia oraz prace sezonowe. Tendencję tę zauważono zarówno wśród ogółu wyrejestrowań, jak i tylko w strukturze wyrejestrowanych bezrobotnych do 25 lat.

2.4.4. Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy

W powiatowych urzędach pracy na terenie województwa opolskiego w okresie 2013 roku zarejestrowało się 4 790 osób, które zostały zwolnione z przyczyn dotyczących zakładów pracy. Stanowiły one 6,3% nowo zarejestrowanych (w roku 2012 zarejestrowano 3 238 osób, co stanowiło 4,5%).

Tabela nr 7.

Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy według powiatów

Lp.	Powiaty	<i>Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy</i>			
		<i>w okresie 2013 roku</i>		<i>stan na koniec okresu sprawozdawczego</i>	
		<i>ogółem</i>	<i>w % do ogółu rejestracji</i>	<i>ogółem</i>	<i>w % do ogółu bezrobotnych</i>
Województwo ogółem:		4 790	6,3	2 941	5,7
1	Brzeg	1069	10,8	612	8,9
2	Głubczyce	185	4,7	135	4,2
3	Kędzierzyn - Koźle	311	5,2	204	4,1
4	Kluczbork	328	6,2	167	5,3
5	Krapkowice	185	4,6	138	5,3
6	Namysłów	159	4,1	111	4,0
7	Nysa	635	4,2	381	4,2
8	Olesno	421	12,1	236	9,6

<i>Lp.</i>	<i>Powiaty</i>	<i>Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy</i>			
		<i>w okresie 2013 roku</i>		<i>stan na koniec okresu sprawozdawczego</i>	
		<i>ogółem</i>	<i>w % do ogółu rejestracji</i>	<i>ogółem</i>	<i>w % do ogółu bezrobotnych</i>
9	Opole - powiat	568	7,5	370	6,8
10	Prudnik	195	4,0	142	3,8
11	Strzelce	229	4,7	124	5,0
12	Opole- miasto	505	6,9	321	6,6

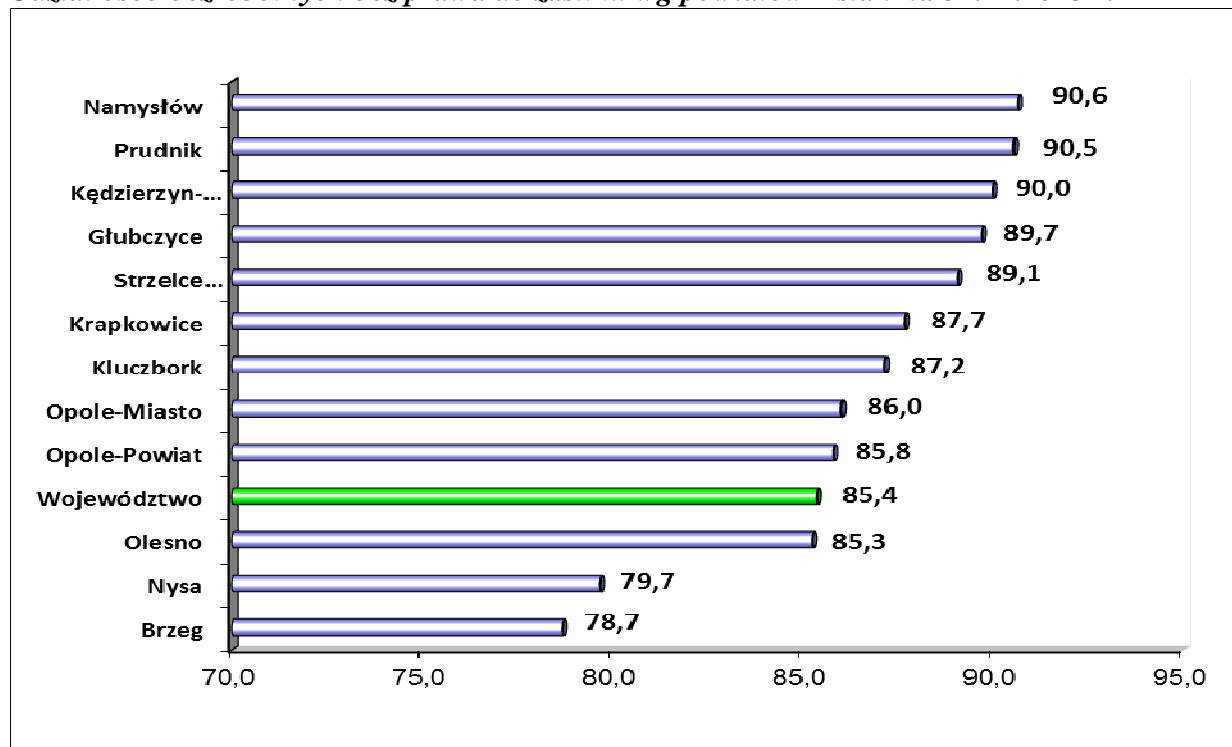
Zgodnie z załącznikiem 2 do sprawozdania MPiPS-01 odnotowano wzrost o 7% rejestracji bezrobotnych, którzy poprzednio pracowali, a w tym również wzrost o 8% zwolnionych z przyczyn dot. pracodawcy. Nadal najwyższy udział rejestracji miały osoby pracujące w sektorze przetwórstwa przemysłowego (21%) oraz handlu hurtowego i detalicznego (15%). Również z tych branż najwięcej osób zostało zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy, a stan osób bezrobotnych zarejestrowanych w końcu roku był najwyższy. Odnotowano także wzrost ilości bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dot. zakładu pracy z sektora edukacja (o 94%) w stosunku do ubiegłego roku, co potwierdziło informacje o zwolnieniach nauczycieli.

2.4.5. Bezrobotni bez prawa do zasiłku

Na koniec grudnia 2013 roku 44 085 bezrobotnych nie posiadało prawa do zasiłku, co stanowi 85,4% ogółu. Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych wzrósł o 1,5 punktu procentowego w stosunku do roku 2012.

Wykres nr 11.

Udział osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku wg powiatów – stan na 31.12.2013 r.

Jak wskazuje powyższy wykres, w trzech powiatach udział osób bez prawa do zasiłku jest niższy niż wartość wojewódzka. Dotyczy to powiatów: oleskiego, nyskiego oraz brzeskiego (z najniższym wskaźnikiem: 78,7 %).

2.4.6. Bezrobotni według wieku

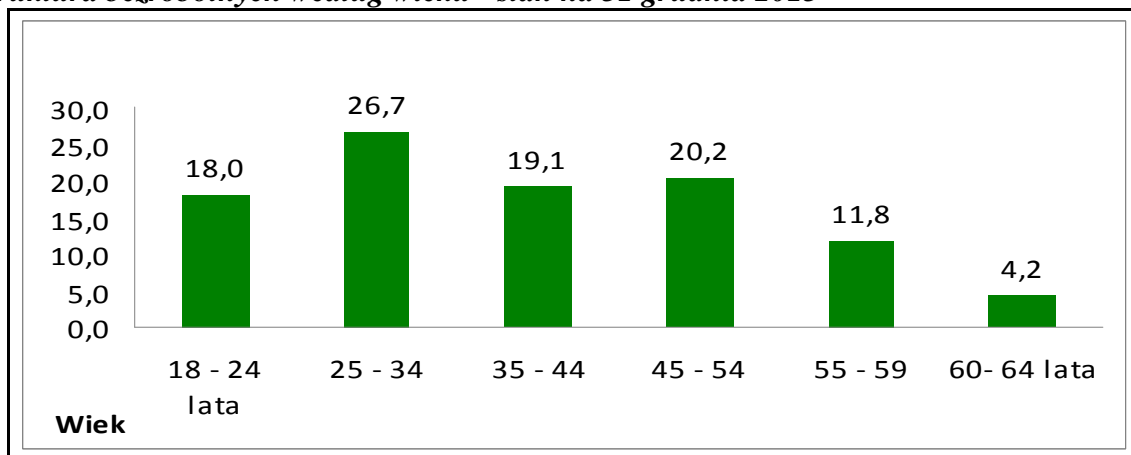
W końcu ostatniego kwartału 2013 roku najczęściej bezrobotnych znajdowało się w przedziale wiekowym 25-34 lata (13 799 osób; 26,7%). Duży odsetek stanowią również poszukujący pracy w wieku 45-54 lata (10 440 osób; 20,2% ogółu). Łącznie te dwie warstwy stanowią blisko połowę wszystkich zarejestrowanych (24 239 osób; 46,9%). Najmniejszy procentowy udział w bezrobociu reprezentują bezrobotni w wieku 55 lat i więcej, tj. łącznie 16% (8 267 osób). W perspektywie rocznej udziały w bezrobociu poszczególnych grup wiekowych uległy pewnym zmianom:

- 18-24 lata (spadek o 0,7 punktu procentowego),
- 25-34 lata (spadek o 1,1 punktu procentowego),
- 35-44 lata (spadek o 0,5 punktu procentowego),

- 45-54 lata (brak zmian),
- 55-59 lata (wzrost o 0,8 punktu procentowego),
- 60-64 lata (wzrost o 0,5 punktu procentowego).

Wykres nr 12.

Struktura bezrobotnych według wieku - stan na 31 grudnia 2013

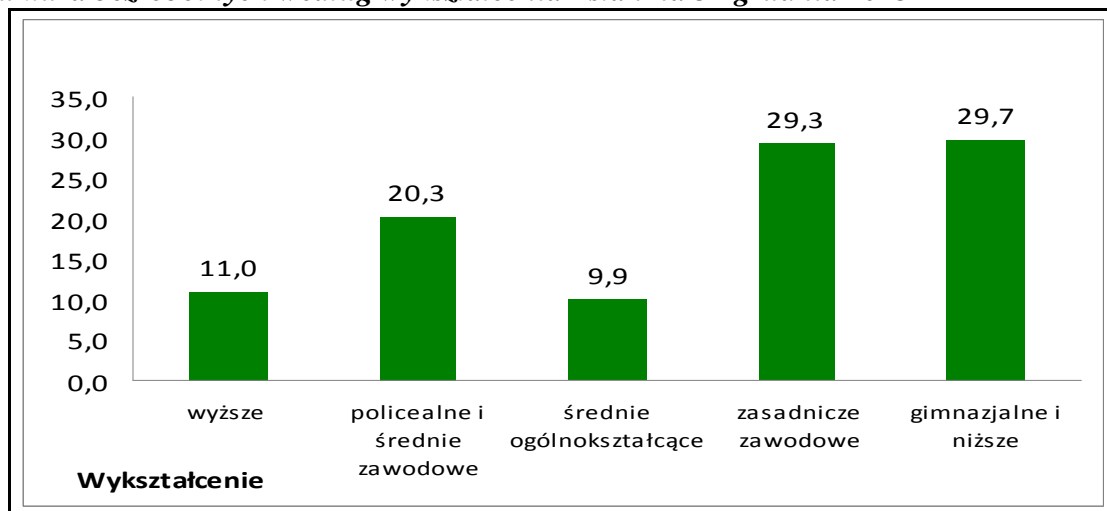

2.4.7. Bezrobotni według wykształcenia

Rok 2013 podtrzymał charakterystyczną od lat sytuację, w której bezrobotni z wykształceniem zasadniczym oraz gimnazjalnym i niższym mają największe trudności ze znalezieniem pracy na lokalnych rynkach. Na dzień 31 grudnia 2013 roku bezrobotnych z niskimi kwalifikacjami było zarejestrowanych 30 422 osób, co stanowiło 59% ogółu zarejestrowanych (z tendencją spadkową w stosunku do lat wcześniejszych: rok 2012 – 59,2%, 2011 – 59,7%, 2010 - 61%, rok 2009 – 62%, 2008 – 62,6%, 2007 – 64,6% oraz 2006 – 66,3 %). Charakteru stałej tendencji nabiera również wzrost odsetka osób z wykształceniem wyższym wśród bezrobotnych z 4,9% w 2005; 5,4% w roku 2006; 6,1% w 2007, 7,4% w 2008; 7,9% w 2009, 9% w 2010, 10,5% w 2011, w 2012, 10,9%, w 2013 do 11,0, co jednak należy widzieć w kontekście rosnących aspiracji edukacyjnych społeczeństwa.

Wykres nr 13.

Struktura bezrobotnych według wykształcenia - stan na 31 grudnia 2013

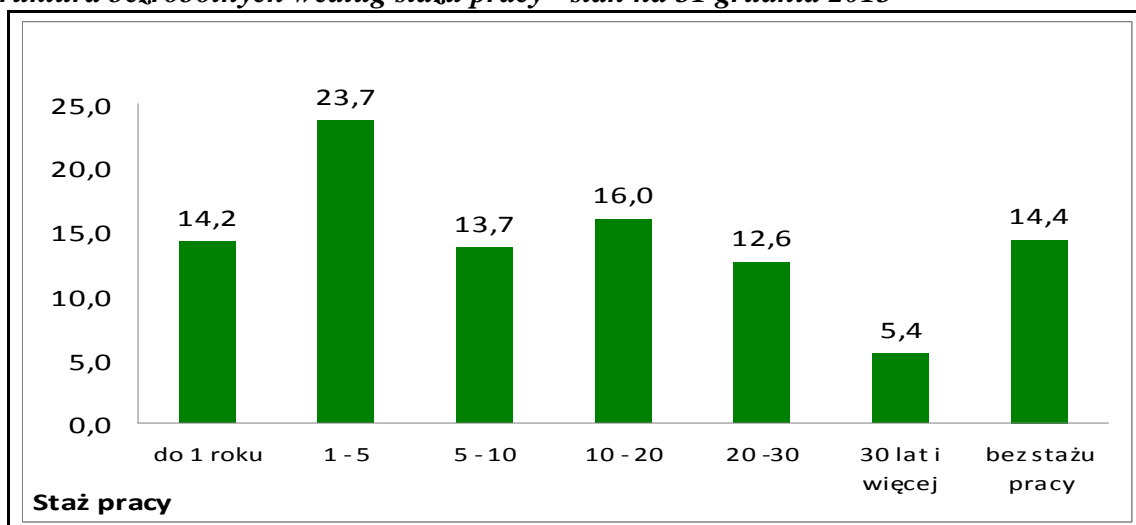

2.4.8. Bezrobotni według stażu pracy

Na koniec omawianego okresu w ewidencji powiatowych urzędów pracy najwięcej zarejestrowanych osób legitymowało się stażem pracy 1 – 5 lat (12 217 osób) oraz stażem pracy 10-20 (8 265 osób), stanowiąc razem 39,7%. Ponadto dość znaczną grupę, która ukształtowała się na poziomie 7 423 osoby, stanowili bezrobotni nie posiadający stażu pracy, tj. 14,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Wykres nr 14.

Struktura bezrobotnych według stażu pracy - stan na 31 grudnia 2013

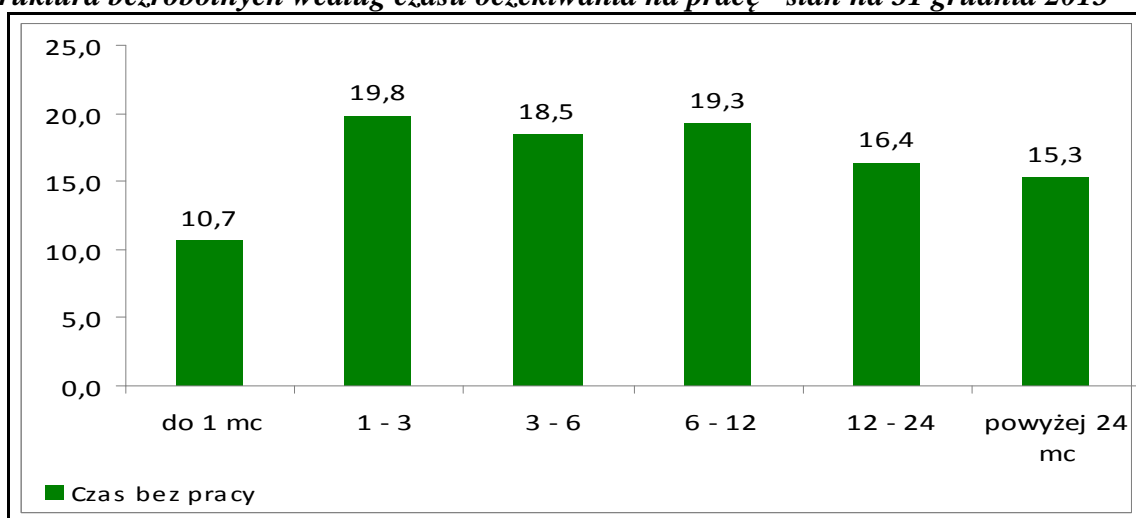

2.4.9. Bezrobotni według czasu oczekiwania na pracę w miesiącach oraz długotrwale bezrobotni

Trudną sytuację powrotu do pracy posiadają osoby, które są zarejestrowane w urzędach pracy nieprzerwanie od 12 do 24 miesięcy i powyżej 24 miesięcy. Na koniec 2013 roku te dwie grupy stanowiły 31,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych i jest to więcej niż w roku 2012 o 0,3 punktu procentowego. Łącznie liczba ich wyniosła 16 345.

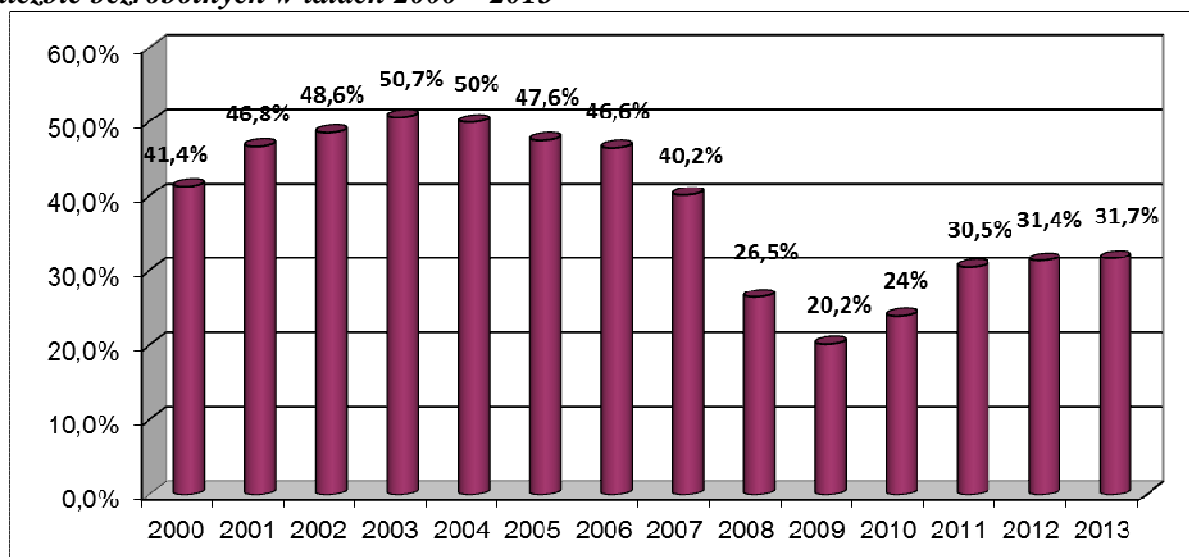
Wykres nr 15.

Struktura bezrobotnych według czasu oczekiwania na pracę - stan na 31 grudnia 2013

Wykres 16.

Udział osób bezrobotnych nieprzerwanie przez okres co najmniej 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych w latach 2000 – 2013

Wg zmian wprowadzonych z początkiem 2005 roku za osoby długotrwale bezrobotne należy uważać bezrobotnych, którzy w ciągu ostatnich 24 miesięcy przez okres minimum 12 miesięcy posiadali status osoby bezrobotnej. Na koniec 2013 roku w województwie opolskim takich osób było 26 325, co stanowiło 51% ogółu osób zewidencjonowanych w powiatowych urzędach pracy. W porównaniu do roku ubiegłego jest to wzrost – o 5,4 punktu procentowego. Wzrost odnotowano również w udziale długotrwale bezrobotnych wobec ogółu (o 2,8 pp.). Największy odsetek osób długotrwale bezrobotnych odnotowano w regionie głubczyckim (59%), a najmniejszy w strzeleckim (44,9%).

Tabela nr 8.

Długotrwale bezrobotni wg powiatów – stan na dzień 31 grudnia 2013

<i>Powiaty</i>	<i>Długotrwale bezrobotni</i>	
	<i>w liczbach</i>	<i>w % do ogółu bezrobotnych</i>
OGÓŁEM	26 325	51,0
Brzeg	3 616	52,4
Głubczyce	1 897	59,0
Kędzierzyn - Koźle	2 702	54,3
Kluczbork	1 525	48,0
Krapkowice	1 256	48,5
Namysłów	1 524	55,0
Nysa	4 381	48,9
Olesno	1 158	47,2
Opole - powiat	2 637	48,5
Prudnik	2 164	57,5
Strzelce Opolskie	1 120	44,9
Opole- miasto	2 345	48,0

2.4.10. Bezrobotni według zawodów i specjalności

Struktura bezrobotnych według zawodów od lat kształtuje się w podobny sposób. Do czołówki należą osoby wykonujące prace w zawodach:

- sprzedawcy – 4 840 osób, czyli 9,4% ogółu bezrobotnych (w 2012 roku 9,2% ogółu),
- robotnicy gospodarczy – 1 788 osób, tj. 3,5% ogółu (w 2012 roku 3,5% ogółu),

- murarze – 1 426 osób, tj. 2,8% ogółu (w 2012 roku 2,8% ogółu),
- ślusarze – 1 289 osób, tj. 2,5% ogółu (w 2012 roku 2,6% ogółu),
- krawcy – 783 osób, tj. 1,5% ogółu (w 2012 roku 1,6% ogółu),
- kucharze – 773 osób, tj. 1,5% ogółu (w 2012 roku 1,5% ogółu).

Zasygnalizować należy niewielki wzrost udziału w bezrobociu zawodu „sprzedawca”, czołowego pod względem liczebności. Charakterystyczny jest również fakt, iż spośród ogółu osób bezrobotnych aż 7 889 osób (15,3% wobec 15,0% w 2012 roku) nie posiadają żadnego zawodu. Wymienione wyżej zawody znajdują się również w czołówce osób zarejestrowanych jako bezrobotne powyżej 12 miesięcy i mimo znacznej ilości ofert pracy zawody te są w dużym stopniu zagrożone długotrwałym bezrobociem.

W ciągu całego 2013 roku zarejestrowało się 8 148 absolwentów co stanowi 11 % wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych. Wśród absolwentów najczęściej rejestrowali się również sprzedawcy (stanowiąc 7% wszystkich absolwentów), fryzjerzy (3%), technicy ekonomiści (2%), mechanicy pojazdów samochodowych (2%). Największy udział zarówno wśród nowych rejestracji absolwentów, jak i stanu na koniec roku, stanowili bezrobotni absolwenci nie posiadający żadnego zawodu, najczęściej po liceum ogólnokształcącym (napływ stanowił 31% natomiast stan 30%, przy jednoczesnym niewielkim zapotrzebowaniu na pracę dla osób bez zawodu, stanowiącym 1,7% wszystkich ofert pracy skierowanych dla ogółu bezrobotnych).

Warto również poruszyć tutaj kwestię zawodu robotnika gospodarczego, który zajmuje czołowe miejsca w napływie, odpływie, ofertach zatrudnienia oraz pracach subsydiowanych. W całym 2013 roku wpłynęło 3 585 (12,3% ogółu) ofert pracy na robotnika gospodarczego, z czego 2 275 (63%) stanowiły oferty subsydiowane. Najwięcej ofert pracy (1 185) na stanowisko robotnika gospodarczego wpłynęło do Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie, stanowiąc 33% wszystkich ofert pracy skierowanych do osób z tym zawodem. Stanowisko to ściśle koreluje z subsydiowanym zatrudnieniem, gdyż ponad 98% zarejestrowanych ofert pracy na stanowisko robotnika gospodarczego w PUP Nysa miało charakter subsydiowanego zatrudnienia. Ogółem z 2 275 ofert jakie zarejestrowano na stanowisko robotnika gospodarczego, 2 053 osoby podjęły zatrudnienie subsydiowane w ramach robót publicznych na całe województwo, w tym 1 340 (65%) z powiatu nyskiego.

Z kolei po robotach publicznych przez cały rok w województwie zarejestrowało się 1 605 osób, z czego 46% stanowiły nowe rejestracje w powiecie nyskim.

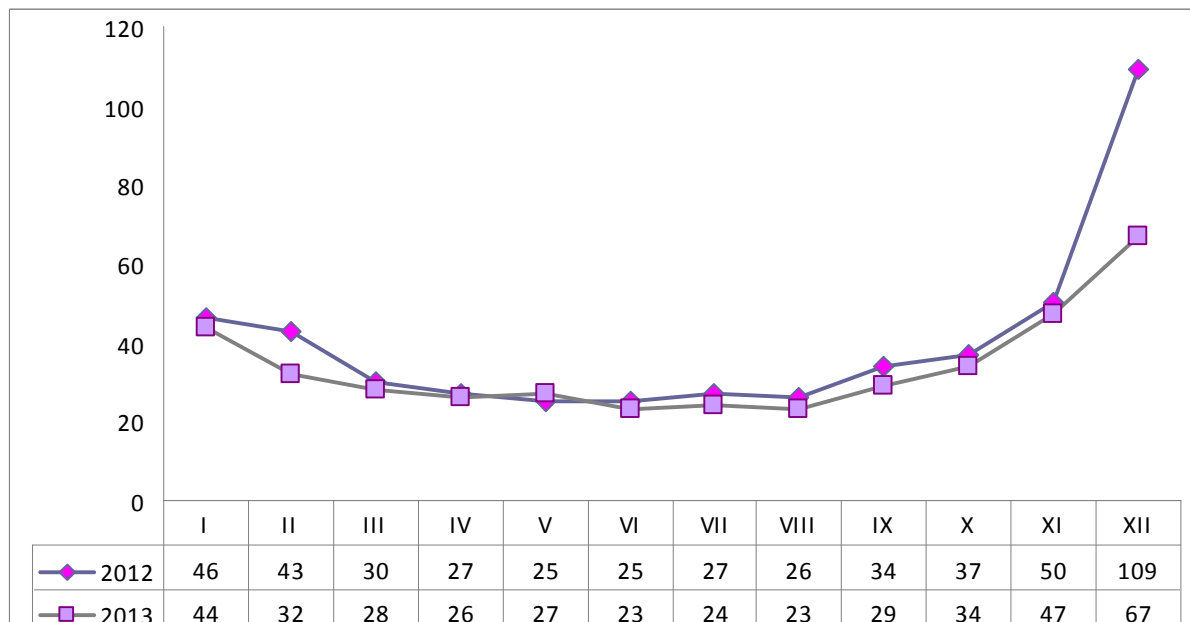
3. Oferty pracy

Pozyskiwanie ofert pracy od pracodawców, jak również dotowanie ze środków Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego zatrudnienia bezrobotnych w ramach aktywnych programów przeciwdziałania bezrobociu to najistotniejsze czynniki gwarantujące poprawę sytuacji na rynku pracy i jednocześnie wskaźniki sytuacji gospodarczej i stopnia jej rozwoju. Należy przy tym zaznaczyć, iż według doświadczeń małopolskich powiatowe urzędy pracy nie rejestrują wszystkich ofert pojawiających się na rynku (jedynie ok. 40-50%), więc dane tu zaprezentowane nie odzwierciedlają całości popytu na pracę w regionie⁵.

Wykres nr 17 obrazuje liczbę osób bezrobotnych na koniec miesiąca przypadających na jedną ofertę pracy w poszczególnych miesiącach 2012 i 2013 roku. Najtrudniejsza sytuacja wystąpiła w lutym i grudniu 2012 roku. Również średnia liczba osób przypadających na 1 ofertę pracy w całym 2012 roku miała niekorzystną, wyższą wartość (40), niż w roku 2013 (34).

Wykres 17.

Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu) w latach 2012-2013

⁵ *Monitoring ofert pracy w Małopolsce*, InterActive, Kraków 2006 (za: www.obserwatorium.malopolska.pl)

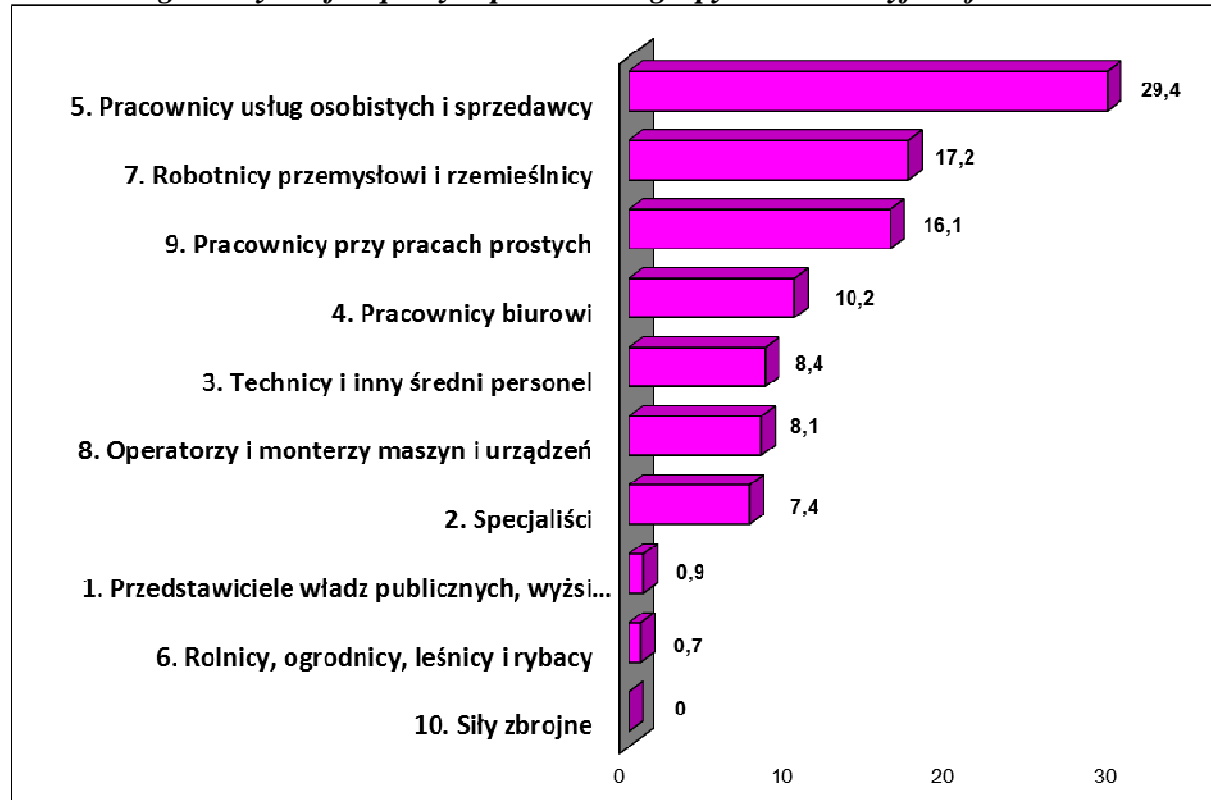
W ciągu całego 2013 roku do powiatowych urzędów pracy wpłynęło ogółem 29 377 ofert pracy i było to o 35 ofert mniej niż w 2012 roku. Zgłoszone propozycje pracy w większości dotyczyły prac niesubsydiowanych, które stanowiły 63,8% ogółu zgłoszonych (w ubiegłym roku było to 65,4%). Z ogólnej liczby zgłoszonych ofert pracy 1 676 propozycji (5,7%) było adresowanych do osób niepełnosprawnych (spadek w stosunku do roku 2012 o 0,4 pp.) i tylko 195 do osób zarejestrowanych w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki (0,7%, wzrost o 0,6 pp.), z czego 106 (54%) było subsydiowanych. Jednocześnie warto zauważyć, iż 17,3% wszystkich ofert pracy było proponowanych w formie staży (19,2% w 2012 roku, a 8,7% jako prace społecznie użyteczne (6,6% w 2012 roku.).

3.1. Oferty pracy wg zawodów

Wszystkie zgłoszone oferty⁶ pracy można zgrupować na poziomie grup wielkich, a ich struktura przedstawia się następująco:

Wykres nr 18.

Struktura zgłaszanych ofert pracy w podziale na grupy wielkie klasyfikacji zawodów

⁶ Uwaga: Podstawą obliczeń jest suma wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w poszczególnych miesiącach danego półrocza, skorygowana o liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, które pracodawcy anulowali. Objasnienia do formularza MPiPS-01 załącznik 3.

Najwięcej ofert pracy pochodziło z branży przetwórstwa przemysłowego (17,6%), z handlu hurtowego i detalicznego (14%) oraz z administracji publicznej (14%). Branże te silnie korelują z przedstawionymi powyżej ofertami pracy wg zawodu.

Jak wynika z prezentowanych danych, najczęściej pracodawcy zgłaszali do powiatowych urzędów pracy zapotrzebowanie na zatrudnienie pracowników usług osobistych i sprzedawców należących do branży handel hurtowy i detaliczny (spadek w porównaniu do 2012 roku o 0,3 punktu procentowego) oraz robotników przemysłowych i rzemieślników mieszczących się w branży przetwórstwa przemysłowego (spadek w porównaniu do 2012 roku o 1,1 punkt procentowy). Jednocześnie nastąpił nieznaczny wzrost procentowej wielkości ofert pracy dla osób bezrobotnych o najwyższych kwalifikacjach, tj. specjalistów (o 0,1 pp.), pracowników biurowych oraz pracowników przy pracach prostych (w obu przypadkach po 0,5 pp.), przy jednoczesnym spadku udziału ofert dla operatorów i monterów maszyn i urządzeń (o 0,6 pp.) oraz techników i innego średniego personelu (o 1,4 pp.). Z kolei w branży administracji publicznej 36% stanowiły oferty subsydiowane, a więc przede wszystkim staże w instytucjach publicznych.

Analizując poszczególne zawody (w zgłoszonych do PUP ofertach) wysuwają się przodujące profesje, w których odnotowano najwyższą liczbę ofert pracy w ciągu 2013 roku. W kolejności malejącej przedstawia je tabela nr 9.

Tabela nr 9.
Napływ ofert pracy wg zawodów w 2013 roku

Nazwa zawodu	Liczba zgłoszonych ofert pracy
Robotnik gospodarczy	3 585
Sprzedawca	1 181
Robotnik placowy	1 028
Technik prac biurowych	906
Robotnik budowlany	894
Sprzątaczką biurowa	562

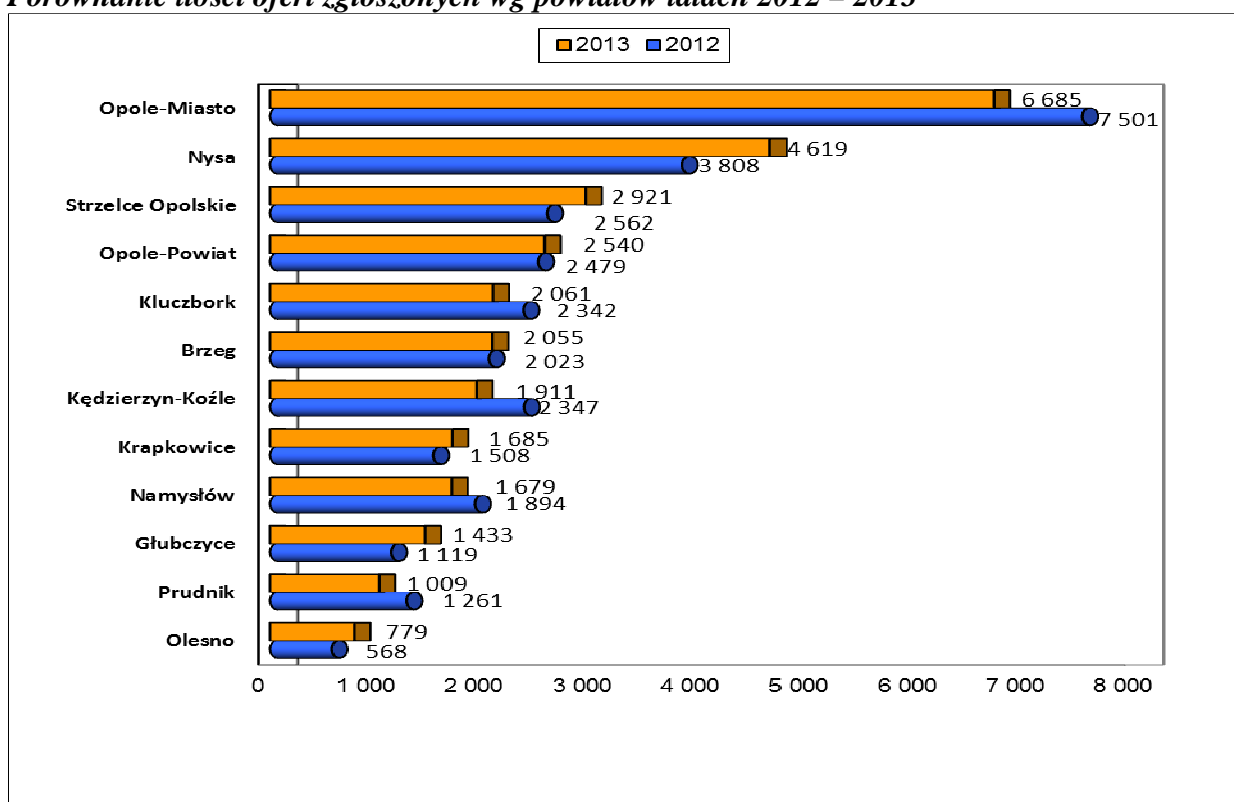
3.2. Oferty pracy wg powiatów

W ciągu 2013 roku najwięcej ofert pracy zgłosili pracodawcy mający swoje siedziby w powiatach: opolskim grodzkim (6 685), nyskim (4 619) oraz strzeleckim (2 921). Powiat nyski charakteryzuje się wysoką stopą bezrobocia, natomiast miasto Opole regularnie notuje niską stopę bezrobocia.

Liczbę zgłoszonych propozycji pracy według powiatowych urzędów pracy w latach 2012 i 2013 prezentuje poniższy wykres.

Wykres nr 19.

Porównanie ilości ofert zgłoszonych wg powiatów latach 2012 – 2013

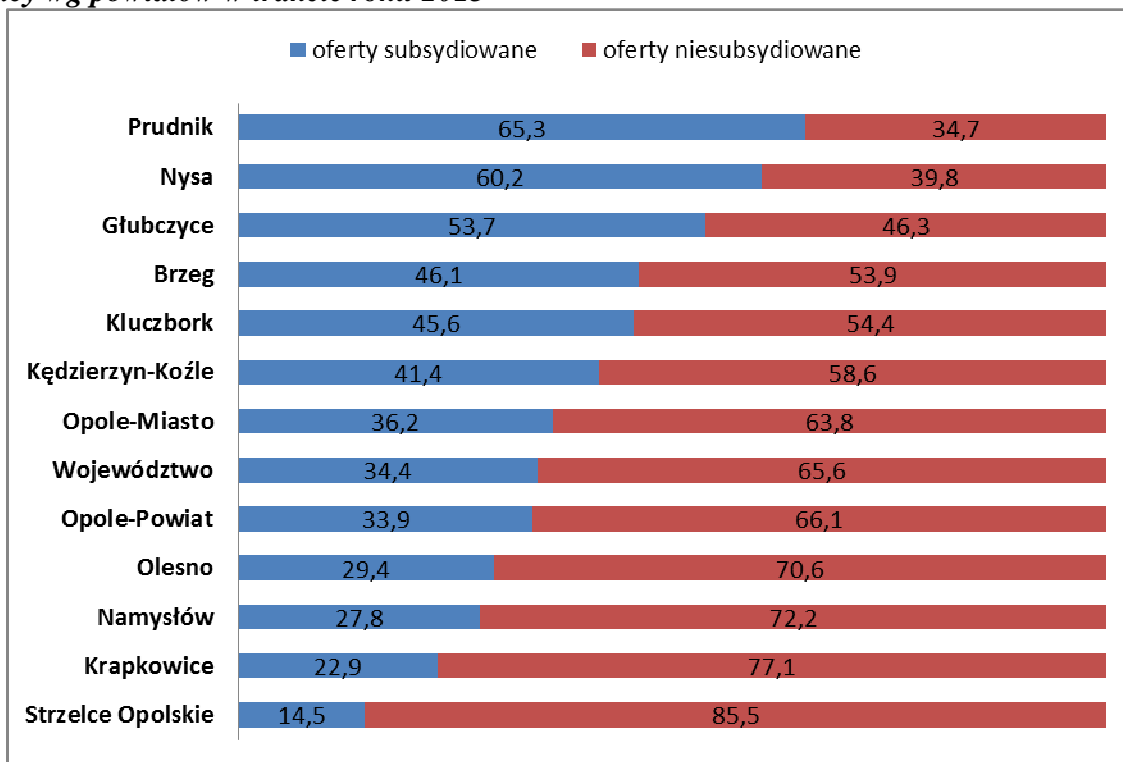

Różnica w ilości ofert w roku 2013 w stosunku do 2012 r. rozkłada się następująco: w siedmiu powiatach odnotowano większy napływ ofert pracy w analizowanym roku, a w pięciu mniejszy napływ ofert. Proporcjonalnie najwyższy wzrost odnotowano w powiecie oleskim (o 37%), drugi biegun natomiast stanowi powiat prudnicki, w którym odnotowano spadek liczby ofert pracy o 20%.

Interesujących spostrzeżeń dostarcza analiza udziału ofert subsydiowanych w ogólnej ilości propozycji zatrudnienia zgłoszonych do urzędów pracy.

Wykres nr 20.

Udział ofert subsydiowanych w ogólnej liczbie ofert zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy wg powiatów w trakcie roku 2013

Zdecydowanie największy udział ofert subsydiowanych odnotowano w Powiatowym Urzędzie Pracy w Prudniku: 65,3%. Drugim obszarem co do udziału ofert pracy o charakterze subsydiowanym jest powiat nyski (60,2%). Świadczy to poniekąd o statycznym charakterze obu tych lokalnych rynków pracy, które w nikłym stopniu potrafią generować nowe miejsca pracy bez wsparcia ze strony Funduszu Pracy i środków EFS. Wysokie udziały charakteryzowały również powiaty: głubczycki, brzeski i kluczborski.

Ostateczny wniosek, jaki można wysnuć na podstawie analizy ofert pracy brzmi następująco: kondycja ekonomiczna regionów Opolszczyzny jest zróżnicowana. W najlepszej sytuacji jest powiat opolski grodzki, gdzie jest najniższa stopa bezrobocia, natomiast największą ilość niesubsydiowanych miejsc pracy przy niewielkim udziale ofert pracy subsydiowanej w stosunku do ogólnej liczby ofert pracy odnotowano w powiecie strzeleckim.

4. Poradnictwo zawodowe

Usługi poradnictwa zawodowego świadczone przez doradców zawodowych w urzędach pracy polegają na udzielaniu pomocy w wyborze lub zmianie zawodu, kierunków szkolenia i kształcenia zawodowego przy uwzględnieniu możliwości psychofizycznych, jak i sytuacji życiowej jednostki, a także potrzeb rynku pracy. Przy obecnej sytuacji na rynku pracy pomoc taka ma szczególne znaczenie, gdyż odpowiedni wybór drogi zawodowej determinuje przyszłe szanse zaistnienia na nim. W 2013 roku z usług poradnictwa zawodowego skorzystało ogółem 14 601 osób (w roku 2012: 13 681 osób ,w roku 2011: 10 403 osoby, w roku 2010: 14 073 osoby, w roku 2009: 12 568 osób, w roku 2008: 11 599 osób, w roku 2007: 16 728 osób a w 2006: 13 002 osoby), z czego 14 321osób to bezrobotni zarejestrowani w powiatowych urzędach pracy. W strukturze bezrobotnych korzystających z tej formy można wyodrębnić:

- mieszkańców wsi – 6 301 osób,
- młodzież do 25 lat – 3 205 osób,
- bezrobotnych powyżej 50. roku życia – 4 189 osób,
- bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy – 5 043 osoby,
- niepełnosprawnych – 841 osób,
- cudzoziemców – 20 osób.

W ramach powyższych danych z grupowego poradnictwa skorzystały 2 872 osoby (w roku 2012: 3 369, w roku 2011: 2 670, w roku 2010: 2 525, w roku 2009: 2 921, w roku 2008: 1 917, w roku 2007: 1 564, w 2006: 2 330 osób), w tym 2 794 bezrobotnych. Ponadto w całym 2013 roku doradcy zawodowi udzielili informacji zawodowej 4 423 osobom (w 2012 roku: 3 921 osobom, w 2011 roku: 2 483 osobom, w 2010 roku: 3 314, w 2009 roku: 2 437, w 2008 roku: 2 434, w roku 2007: 3 369, w 2006: 3 519) w ramach spotkań indywidualnych oraz 7 253 osobom (w 2012 roku: 5 016, w 2011 roku: 3 342, w 2010 roku: 3 449, w 2009 roku: 3 302, w 2008 roku: 3 360, w roku 2007: 3 326, w 2006: 3 576) w formie spotkań grupowych.

Dodatkowo doradcy zawodowi zatrudnieni zarówno w powiatowych urzędach pracy jak i wojewódzkim urzędzie pracy objęli 343 osoby badaniami testowymi w celu określenia preferencji zawodowych.

Z usługi poradnictwa zawodowego mogą korzystać zarówno osoby bezrobotne jak również pracodawcy. I tak w roku 2013 o pomoc przy doborze kandydatów do pracy spośród bezrobotnych i poszukujących pracy zwróciło się 10 pracodawców, dla porównania w 2012 było ich 9. W obecnym roku o pomoc taką wystąpili przedsiębiorcy z powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego oraz prudnickiego. Pomoc ta polegała przede wszystkim na określeniu wymagań dotyczących stanowisk pracy, tak aby przy realizacji złożonej przez nich oferty pracy pośrednicy mogli kierować bezrobotnych z odpowiednimi kwalifikacjami i umiejętnościami do pracodawcy.

5. Szkolenia

W skali województwa w 2013 roku 3 478 osób bezrobotnych zostało skierowanych na szkolenia organizowane przez powiatowe urzędy pracy (w 2012 roku 3 042 osoby, w 2011 roku 2 518 osób, w 2010 roku 6 807 osób, w 2009 roku 6 433 osoby).

Blisko 37,9% (1 121) osób z grona bezrobotnych, którzy ukończyli szkolenia (2 960), podjęło pracę w trakcie trwania kursu lub po jego ukończeniu, co świadczyć może o wysokim poziomie efektywności szkoleń. Jednak badanie efektywności szkoleń zrealizowanych przez powiatowe urzędy pracy (badanie w ramach projektu systemowego Opolskie Obserwatorium Rynku Pracy II)⁷ wykazało, że rzeczywista efektywność takich działań (rozumianych jako znalezienie zatrudnienia adekwatnego do tematyki szkolenia w okresie do 3 m-cy po jego zakończeniu) wynosi 19%. Tym niemniej należy zauważyć, że osoba aktywna w podnoszeniu kwalifikacji, posiadająca szereg umiejętności potwierdzonych certyfikatami, bez wątpienia podnosi swoja atrakcyjność w oczach pracodawców.

Do najczęściej wybieranych w 2013 roku przez bezrobotnych i osoby poszukujące pracy obszarów szkoleń zaliczyć należy:

- usługi transportowe (w tym kursy prawa jazdy) – 283 osoby (9,4%),
- architektura i budownictwo – 220 osób (7,3%),
- pozostałe usługi – 18 osób (0,6%),
- nauka aktywnego poszukiwania pracy – 279 osób (9,3%),
- informatyka i wykorzystanie komputerów – 150 osób (5%),

- rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna – 80 osób (2,6%),
- inne obszary szkoleń – 1 648 osób (55%).

Podane powyżej liczby określają wielkość grupy osób bezrobotnych i poszukujących pracy, które ukończyły szkolenia.

6. Staż i przygotowanie zawodowe w miejscu pracy

W analizowanym okresie 5 487 osób (w 2012 roku: 5 529 osób, 2011 roku: 4 049 osób, w 2010 roku: 9 568 osób) rozpoczęło program staży, z czego 6 176⁸ osób ukończyło go. Efektywność zatrudnieniowa tej formy aktywizacji zawodowej w 2013 roku osiągnęła wskaźnik 64%. Jednocześnie na przygotowanie zawodowe skierowane zostały 2 osoby, natomiast 10 go ukończyło.

Do najczęściej wybieranych obszarów zawodowych, w ramach których osoby bezrobotne odbywały staże, zaliczyć można:

- prace sekretarskie i biurowe – 1 219 osób,
- sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami – 467 osób,
- opieka społeczna (w tym: opieka nad osobami niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi) – 242 osoby,
- rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna – 175 osób,
- opieka zdrowotna – 85 osób,
- usługi gastronomiczne – 149 osób,
- architektura i budownictwo – 141 osób,
- usługi fryzjerskie - 86 osób,
- pozostałe usługi – 544 osób,
- inne obszary zawodowe – 2 534 osób.

⁷ Efektywność szkoleń zrealizowanych przez powiatowe urzędy pracy w 2011 roku, Opole 2013, www.obserwatorium.opole.pl.

⁸ Większa liczba osób, które ukończyły staż w stosunku do osób, które rozpoczęły tę formę aktywizacji wynika z faktu, że część osób kończących staż w początku 2013 roku, rozpoczęła go w końcu 2011.

Największą efektywnością zatrudnieniową (w kategorii, w której ukończyło program co najmniej 50 osób) cechowały się staże z zakresu: usług fryzjerskich (77%), sprzedaży, marketingu, public relations, handlu nieruchomościami, rachunkowości, księgowości, bankowości, ubezpieczeń, analiz inwestycyjnych, opieki zdrowotnej (po 73%). Wysoce efektywne okazały się również staże w zakresie języków obcych, weterynarii, ochrony własności i osób, ochrony środowiska oraz usług stolarskich (efektywność w granicach 80-100%). Jak już wcześniej wspomniano formą tą najczęściej zainteresowane są osoby do 25 roku życia.

7. Kluby pracy

Klub pracy jest programem, którego głównym celem jest zwiększenie aktywności i skuteczności bezrobotnych w samodzielnym poszukiwaniu pracy. Cel ten jest osiągany przez równoczesną intensywną pracę lidera klubu i uczestnika programu. Klub pracy oferuje bezrobotnym i poszukującym pracy naukę praktycznych umiejętności, niezbędnych przy poszukiwaniu zatrudnienia lub wręcz uruchomienia procesu aktywizacji zawodowej. Zajęcia w klubie prowadzi lider klubu w oparciu o treści zawarte w specjalnie do tego opracowanych podręcznikach.

Realizując program klubu pracy lider pełni jednocześnie kilka ról:

- animatora i inspiratora – kreującego odpowiednią atmosferę w klubie, posiadającego wizję pomyślnej przyszłości dla każdego uczestnika klubu,
- doradcy – reagującego na ludzkie uczucia, oferującego wzmocnienie, wzbudzającego zaufanie,
- nauczyciela – przekazującego wiedzę i umiejętności.

Urzędy pracy Opolszczyzny w 2013 roku objęły zajęciami aktywizującymi w ramach 13 klubów pracy 3 932 osoby, a usługami szkoleniowymi 909 osób.

8. Wydatki Funduszu Pracy

Wydatki Funduszu Pracy w 2013 roku wyniosły ogółem 185 984,0 tys. złotych i wzrosły w porównaniu z rokiem 2012 o 25 467,6 tys. złotych. Jest to wzrost sięgający 16% środków z roku 2012. Warto tu zauważyć, iż rok 2013 jest kolejnym rokiem wzrostu wielkości

środków przeznaczonych na zasiłki dla bezrobotnych co może być spowodowane niestabilną sytuacją po stronie popytu na pracę, również w zakresie zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

Rok 2013 charakteryzował się również wzrostem kwoty wydatkowanej na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu: 84 600,9 tys. złotych było kwotą wyższą o 15 178,2 tys. złotych (22%) w porównaniu z rokiem 2012. Pomimo tego utrzymana została tendencja do przewagi wydatków na pasywne formy przeciwdziałania bezrobociu wobec wydatków na formy aktywne. Zauważenia wymaga znaczny wzrost wydatków na dotacje, prawie o 100%, jak również wzrost w przypadku robót publicznych oraz stypendium stażowego, przy jednoczesnym spadku wydatkowanych środków na wyposażenia oraz doposażenia nowych miejsc pracy czy prac społecznie użytecznych.

Tabela nr 10.

Wydatki Funduszu Pracy w latach 2012 - 2013

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>2012 rok</i>	<i>2013 rok</i>	<i>Przyrost lub spadek w 2013 roku w stosunku do roku 2012</i>
Wydatki ogółem w tys. zł*	160 516,4	185 984,0	25 467,6
w tym:			
Zasiłki dla bezrobotnych*	80 226,7	89 156,9	8 930,2
Aktywne formy/ Programy przeciwdziałania bezrobociu** ogółem	69 422,7	84 600,9	15 178,2
w tym m.in.**:			
– szkolenia	4 508,1	4 704,4	196,3
– prace interwencyjne	1 863,8	2 283,4	419,6
– dotacje na podjęcie działalności gospodarczej	9 678,4	19 101,9	9 423,5
– prace społecznie użyteczne	1 089,3	1 052,8	-36,5
– roboty publiczne	5 792,9	8 845,0	3 052,1
– wyposażenie i doposażenie stanowisk pracy	13 703,7	8 160,2	-5 543,5
– stypendia stażowe	26 865,8	34 877,7	8 011,9

*Źródło: MPiPS-02

** Źródło: Na podstawie informacji przekazanych przez powiatowe urzędy pracy do WUP Opole

II. DZIAŁANIA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY NA RZECZ ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM

1. Działania Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu

Zgodnie z zapisami Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2008 r., nr 69, poz. 415 ze zm.) Wojewódzki Urząd Pracy realizuje zadania samorządu województwa m.in. w zakresie określania i koordynowania regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w odniesieniu do krajowej polityki rynku pracy poprzez m.in. przygotowanie i realizację regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia; programowanie i wykonywanie zadań realizowanych przy współfinansowaniu Europejskiego Funduszu Społecznego, opracowywanie analiz rynku pracy i badanie popytu na pracę, świadczenie usług EURES, organizowanie i koordynowanie usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, a także ich rozwijanie na terenie województwa.

Wśród najważniejszych działań na rzecz łagodzenia skutków bezrobocia, podejmowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu w 2013 roku wymienić należy:

- realizację, wspólnie z partnerami rynku pracy, Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia;
- programy realizowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w oparciu o założenia Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,
- pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe.

Realizowane i podejmowane przedsięwzięcia przedstawione są poniżej.

1.1. Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2013 rok

RPD na 2013 rok miał swoje umocowanie prawne w Ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Analiza sytuacji na rynku pracy województwa, możliwości podmiotów współtworzących RPD oraz dostępności źródeł finansowania, pozwoliła wyodrębnić 5 wytycznych, definiujących obszary związane

z rynkiem pracy i zatrudnieniem w regionie, gdzie intensyfikacja działań na rzecz poprawy sytuacji była najbardziej celowa:

- 1) Aktywizacja osób pozostających bez zatrudnienia, poprawa wskaźnika aktywności zawodowej i zatrudnienia
- 2) Promocja i wspieranie przedsiębiorczości;
- 3) Wspieranie partnerstwa i współpracy na rynku pracy oraz podnoszenie jakości usług rynku pracy;
- 4) Edukacja ustawiczna;
- 5) Poprawa informacji o rynku pracy.

Podstawą opracowania dokumentu były zadania, określone przez partnerów współuczestniczących w realizacji RPD na 2013 r., tj. wojewódzki i powiatowe urzędy pracy, Komenda Wojewódzka Ochotniczych Hufców Pracy, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Regionalne Centrum Rozwoju Edukacji, Państwowy Instytut Naukowy Instytut Śląski, Departament Polityki Regionalnej i Przestrzennej UMWO. W styczniu 2013 roku przedłożyły one sprawozdania ze stopnia realizacji zadeklarowanych zadań, co pozwoliło określić skalę zaangażowanych środków i liczbę odbiorców wsparcia oraz efekty osiągnięte w ramach każdej z wytycznych.

Bez wątplenia największa intensyfikacja działań nastąpiła w obszarze bezrobocia. Tutaj poniesiono największe nakłady (ponad 80 mln zł) i tutaj zaktywizowano najwięcej osób (ponad 13 tys. w ramach działań urzędów pracy i 3 tys. w ramach działań podejmowanych przy realizacji Priorytetu VII PO KL). Taki wynik przełożył się na spadek wielkości bezrobocia – jednak wielkość tego spadku (139 osób) wobec wielkości nakładów i skali aktywizacji świadczyć może o pewnej trwałości skutków spowolnienia gospodarczego.

Swoje bezpośrednie przełożenie na poprawę sytuacji na rynku pracy województwa miała również realizacja zadania związanego z promocją przedsiębiorczości. Pokazują to dane GUS, wg których na koniec listopada 2013 roku w rejestrach REGON figurowały 100 102 podmioty gospodarcze, o blisko 1,5 tys. więcej niż w tym samym momencie 2012 roku. Warto zwrócić uwagę, że również środki wydatkowane w ramach RPD 2013 wrosły wobec roku wcześniejszego i wyniosły ok. 60 mln zł, z czego największa pula została skierowana na przyznawanie środków finansowych osobom bezrobotnym na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej oraz stymulowanie powstawania nowych miejsc pracy. Ważnym

elementem tego zadania była promocja postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży, prowadzona przede wszystkim przez OHP.

Za działaniami ukierunkowanymi w sposób bezpośredni na sytuację na rynku pracy szły zadania związane ze zwiększeniem partnerstwa oraz jakości usług rynku pracy. W roku 2013 mocny akcent zyskało partnerstwo ponadnarodowe, głównie dzięki projektom systemowym WUP oraz uczestnictwu regionalnych JST w partnerstwie przygranicznym EURES. Rok 2013 przyniósł także kolejne potwierdzenie „umocnienia” się pewnych partnerskich działań podejmowanych także przy realizacji planów z lat ubiegłych. Z kolei działania ukierunkowane na rozwój jakości usług rynku pracy, zwłaszcza szkolenia kadr PSZ, nabrały nowego wymiaru w perspektywie istotnej zmiany ustawowej przewidywanej na rok 2014.

W czasach, gdy głośno mówi się o znaczeniu „uczenia się przez całe życie” i o zanikaniu tradycyjnego przywiązania do jednego zawodu i jednego zakładu pracy, dużego znaczenia nabiera organizacja systemu kształcenia ustawicznego. Działania w ramach RPD 2013 koncentrowały się głównie na organizacji szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego dla różnych grup społecznych i zawodowych. Wśród tych grup wyróżniały się szkolenia dla osób pracujących i kadr oświatowych, realizowane w ramach Priorytetu IX PO KL. Łącznie szacuje się, że na realizację tej wytycznej wydatkowano 25 mln zł.

Swoje miejsce w działaniach zmierzających do poprawy zatrudnienia w regionie zajęły też przedsięwzięcia ukierunkowane na poprawę wiedzy o rynku pracy i przepływu informacji o nim. Wiedza jest kluczem dla prowadzenia skutecznej polityki, zwłaszcza w wymiarze demograficznym, stwarzającym szereg rozwojowych wyzwań dla regionu. Wiedza jest również niezbędna osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w zakresie dostępu do oferty zatrudnienia i przekwalifikowania, dlatego tak istotne staje się zwiększanie ilości i jakości kanałów informacyjnych.

1.2. Działania wdrażające Europejski Fundusz Społeczny

Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu w roku 2013 przede wszystkim wypełniał swoją rolę Instytucji Wdrażającej II-go stopnia w zakresie wdrażania priorytetów VI-IX Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Główne zadania to:

1. Dokonanie weryfikacji formalnej wniosków PO KL/ Informacje o wynikach oceny formalnej/ zarejestrowanie wniosku w KSI i nadanie niepowtarzalnego numeru identyfikacyjnego:

- W 2013 r. w ramach Priorytetów VI-IX PO KL dokonano oceny formalnej 155 wniosków o dofinansowanie realizacji projektów systemowych i konkursowych,
- prowadzono rejestrację wniosków w Krajowym Systemie Informatycznym.

2. Zorganizowanie posiedzenia Komisji Oceny Projektów:

W 2013 r. ogłoszono łącznie 9 naborów na realizację projektów systemowych oraz 10 konkursów na realizację projektów w ramach Priorytetów VI-IX PO KL.

3. Opracowywanie Rocznych Planów Działań i instrukcji wykonawczych:

Współpraca z IP przy opracowywaniu założeń do Planów Działań w ramach Priorytetów VI-IX PO KL oraz przy opracowaniu ramowego harmonogramu ogłaszania konkursów/naborów projektów systemowych, w tym współpraca z beneficjentami systemowymi.

Przygotowano Instrukcje Wykonawcze, wersja 13 z dnia 29.07.2013 roku, zatwierdzone 30 lipca 2013 r. Uchwałą nr 3956/2013 Zarządu Województwa Opolskiego w sprawie zmiany uchwały nr 1153/2007 z dnia 20 listopada 2007 r. w sprawie przyjęcia „*Instrukcji Wykonawczych Instytucji Wdrażającej (Instytucji Pośredniczącej II stopnia)*” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w województwie opolskim.

1.3. Sklep z Pracą „OFERTA”

Z uwagi na to, że Sklep z Pracą „Oferta” zakończył działalność z końcem I kwartału 2013 roku, dalsza analiza dotyczy jedynie tego okresu. Na przestrzeni I kwartału 2013 roku w Sklepie z Pracą w Opolu udostępniono do wglądu osobom poszukującym pracy 552 krajowe oferty pracy na ogólną liczbę 1 213 stanowisk. Informując osoby poszukujące pracy o aktualnych ofertach, pracownicy Sklepu korzystali z danych otrzymanych bezpośrednio od pracodawców oraz ze stron internetowych powiatowych urzędów pracy. Wszystkie oferty przysłane przez pracodawców do Sklepu z Pracą w ilości 108 natychmiast kierowane były do powiatowych urzędów pracy w celu ich realizacji. W okresie od 1 kwietnia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. do WUP wpłynęło 7 krajowych ofert pracy, które zostały przekazane do właściwych powiatowych urzędów pracy.

W I kwartale 2013r. Sklep z Pracą odwiedziło ok. 856 osób, w tym 17 pracodawców. Telefonicznie ze Sklepem kontaktowało się 294 pracodawców oraz 365 osób poszukujących pracy.

Najwięcej propozycji – 192 na 574 miejsc pracy – w I kwartale 2013r, to oferty, w których pracodawcy nie określają poziomu wykształcenia. Nie oznacza to jednak, że są to oferty skierowane do osób nie posiadających żadnych kwalifikacji. W propozycjach pracy na wskazanych stanowiskach najczęściej precyzyjnie podane są inne wymagania odnośnie uprawnień, umiejętności i doświadczenia zawodowego (np. uprawnienia spawalnicze, licencja pracownika ochrony, uprawnienia do prowadzenia pojazdów samochodowych, uprawnienia do obsługi wózków widłowych, koparek, ładowarek itd.). Duże szanse znalezienia zatrudnienia miały również osoby z wykształceniem średnim – 195 ofert na 296 miejsc pracy. Dla fachowców z wykształceniem zasadniczym zawodowym sklep dysponował 92 ofertami na 160 miejsc pracy. Świadczy to o tym, że przedsiębiorstwa zainteresowane są zatrudnianiem pracowników wykwalifikowanych.

Najmniej propozycji zatrudnienia dla pracowników z wykształceniem wyższym – 73 ofert na 183 miejsca pracy.

ANALIZA OFERT W KATEGORIACH BRANŻOWYCH

W okresie sprawozdawczym za pośrednictwem Sklepu z Pracą „Oferta” najczęściej poszukiwano pracowników w następujących branżach:

PRACOWNICY BIUROWI – wpłynęło 71 ofert na 77 miejsc pracy,

PRACOWNICY HANDLU – 74 oferty na 120 miejsc pracy.

RZEMIOSŁO / PRODUKCJA (fryzjerzy, piekarze, cukiernicy, krawcy, szwacze, szklarze, tokarze, spawacze, ślusarze i inni) – 76 ofert na 169 miejsc pracy.

Dużym zainteresowaniem cieszy się praca w niepełnym wymiarze czasu, zwłaszcza w godzinach popołudniowych. W I kwartale 2013 r. roku wpłynęło 29 ofert na 37 miejsc pracy.

Dla rencistów i emerytów zaoferowało pracę 45 pracodawców proponując 125 miejsc pracy.

Prace dorywcze, sezonowe, studenci i uczniowie

Ogółem 12 ofert na 52 miejsca pracy.

Oferty te cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród osób uczących się, a dotyczyły one najczęściej zatrudnienia w dużych obiektach handlowych (sprzedaż, promocja, kasy, wykładanie towaru) i gastronomii.

Ilość ofert pracy i miejsc pracy z terenu:

- miasta Opola: 590 ofert / 746 miejsc pracy;
- powiatu opolskiego: 96 ofert / 158 miejsc pracy;
- województwa opolskiego: 28 ofert / 73 miejsca pracy;
- całego kraju: 62 oferty / 237 miejsc pracy.

PRACA ZA GRANICĄ

W I kwartale 2013 r. Sklep z Pracą otrzymał ogółem 108 ofert z propozycjami pracy poza granicami kraju, w tym 89 ofert w ramach sieci Eures przekazał sklepowi Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu.

2. Instytucjonalna obsługa klientów Wojewódzkiego Urzędu Pracy

W 2013 roku w ramach realizacji umowy zawartej pomiędzy rządem polskim i niemieckim w sprawie zatrudniania polskich studentów w Niemczech w okresie wakacji — przeprowadzono kolejny nabór studentów zainteresowanych tą formą zarobkowania. Zadania w zakresie w/w pośrednictwa ze strony polskiej – wykonywał Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu - jako koordynujący rekrutację na terenie całego kraju. Oferta wpłynęła do WUP bezpośrednio od partnera niemieckiego tj. z Federalnego Urzędu Pracy (ZAV) w Bonn i skierowana była dla studentów studiów dziennych, jak i uczniów szkół ponadgimnazjalnych o profilach zawodowych i technicznych, posiadających dobrą znajomość języka niemieckiego. Studenci i uczniowie w ramach w/w oferty mają możliwość podjęcia pracy w okresie wakacji przede wszystkim w gastronomii i hotelarstwie, przemyśle, ogrodnictwie i rolnictwie oraz branży sprzątania budynków.

Powyższą rekrutację WUP w Opolu prowadził we współpracy ze wszystkimi wojewódzkimi urzędami pracy na terenie Polski, do których przekazano przedmiotową ofertę pracy. Ponadto Wojewódzki Urząd Pracy wysłał informację na temat w/w oferty na wszystkie opolskie uczelnie, do wszystkich szkół ponadgimnazjalnych z wyłączeniem liceów ogólnokształcących oraz do powiatowych urzędów pracy na terenie województwa opolskiego. Dodatkowo przez cały czas trwania naboru ukazywała się informacja o prowadzonej rekrutacji na stronach internetowych wszystkich wojewódzkich urzędów pracy oraz w prasie lokalnej.

W ramach zakończonego naboru studentów zainteresowanych podjęciem pracy w Niemczech na okres wakacji – lato 2013 - Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu - jako koordynujący rekrutację na terenie całego kraju, przekazał w 2013 roku do partnera niemieckiego łącznie 240 kompletów podań studentów zainteresowanych w/w zatrudnieniem.

Realizacja zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw UE/EOG

TRANSFER ZASIŁKÓW DLA BEZROBOTNYCH

1) Transfer zasiłku dla bezrobotnych z kraju UE/EOG do Polski

W analizowanym okresie do WUP wpłynęło 11 wniosków osób bezrobotnych z prawem do zasiłku nabytego w Polsce udających się do innego państwa UE w celu poszukiwania pracy o wydanie zgody na transfer zasiłku dla bezrobotnych na okres do 3 miesięcy.

Wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie i wydano 11 dokumentów uprawniających do transferu zasiłku nabytego w Polsce dla bezrobotnych udających się do innego państwa UE/EOG w celu poszukiwania pracy, w tym:

- 6 dokumentów PD U2 - dla osób bezrobotnych, udających się w celu poszukiwania pracy na terenie Niemiec;
- 1 dokument PD U2 - dla osoby bezrobotnej, udającej się w celu poszukiwania pracy na terenie Belgii,
- 1 dokument PD U2 - dla osoby bezrobotnej, udającej się w celu poszukiwania pracy na terenie Hiszpanii,
- 1 dokument PD U2 - dla osoby bezrobotnej, udającej się w celu poszukiwania pracy na terenie Irlandii,
- 1 dokument PD U2 - dla osoby bezrobotnej, udającej się w celu poszukiwania pracy na terenie Austrii,
- 1 dokument PD U2 - dla osoby bezrobotnej, udającej się w celu poszukiwania pracy na terenie Szwajcarii.

W okresie sprawozdawczym do WUP wpłynęło 6 wniosków osób bezrobotnych o przedłużenie okresu transferowanego zasiłku dla bezrobotnych o kolejny okres 3 miesięcy. Wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie i wydano 6 dokumentów SED U015 „Informacja o przedłużeniu transferu”, w tym:

- 2 dokumenty SED U015 - dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy na terenie Niemiec;
- 1 dokument SED U015 - dla osoby bezrobotnej poszukującej pracy na terenie Belgii,
- 1 dokument SED U015 - dla osoby bezrobotnej poszukującej pracy na terenie Irlandii,
- 1 dokument SED U015 - dla osoby bezrobotnej poszukującej pracy na terenie Austrii,
- 1 dokument SED U015 - dla osoby bezrobotnej poszukującej pracy na terenie Szwajcarii.

2) Transfer zasiłku dla bezrobotnych z kraju UE/EOG do Polski

W 2013 roku do WUP wpłynęło 264 dokumentów wydanych przez instytucje właściwe państw UE/EOG (dokumenty PD U2 / dokumenty SED U008) uprawniające osoby bezrobotne, które przybyły do Polski w celu poszukiwania pracy, do zachowania prawa do zasiłku dla bezrobotnych nabytego w innym państwie UE/EOG, w tym:

- 124 dokumentów osób zarejestrowanych jako poszukujące pracy z transferem zasiłku dla bezrobotnych, które nabyły prawo do zasiłku w Niemczech,
- 103 dokumenty osób zarejestrowanych jako poszukujące pracy z transferem zasiłku dla bezrobotnych, które nabyły prawo do zasiłku w Holandii,
- 14 dokumentów osób zarejestrowanych jako poszukujące pracy z transferem zasiłku dla bezrobotnych, które nabyły prawo do zasiłku w Irlandii,
- 6 dokumentów osób zarejestrowanych jako poszukujące pracy z transferem zasiłku dla bezrobotnych, które nabyły prawo do zasiłku w Wielkiej Brytanii,
- 6 dokumentów osób zarejestrowanych jako poszukujące pracy z transferem zasiłku dla bezrobotnych, które nabyły prawo do zasiłku w Danii,
- 2 dokumenty osób zarejestrowanych jako poszukujące pracy z transferem zasiłku dla bezrobotnych, które nabyły prawo do zasiłku w Austrii,
- 3 dokumenty osób zarejestrowanych jako poszukujące pracy z transferem zasiłku dla bezrobotnych, które nabyły prawo do zasiłku w Grecji,
- 2 dokumenty osób zarejestrowanych jako poszukujące pracy z transferem zasiłku dla bezrobotnych, które nabyły prawo do zasiłku we Francji,
- 1 dokument osoby zarejestrowanej jako poszukująca pracy z transferem zasiłku dla bezrobotnych, która nabyła prawo do zasiłku na Belgii,
- 1 dokument osoby zarejestrowanej jako poszukująca pracy z transferem zasiłku dla bezrobotnych, która nabyła prawo do zasiłku na Cyprze,
- 1 dokument osoby zarejestrowanej jako poszukująca pracy z transferem zasiłku dla bezrobotnych, która nabyła prawo do zasiłku na Szwajcarii,
- 1 dokument osoby zarejestrowanej jako poszukująca pracy z transferem zasiłku dla bezrobotnych, która nabyła prawo do zasiłku w Norwegii.

W analizowanym okresie instytucje właściwe państw UE nie potwierdziły uprawnień do transferu zasiłku dla bezrobotnych w przypadku 12 osób, które dokonały zarejestrowania się jako osoby poszukujące pracy z transferem zasiłku z innego państwa UE w powiatowych urzędach pracy na terenie województwa opolskiego.

Do końca 2013 roku nie wpłynęły potwierdzenia uprawnień do transferu zasiłku dla bezrobotnych z instytucji właściwych państw UE w przypadku 5 osób, które dokonały zarejestrowania się jako osoby poszukujące pracy z transferem zasiłku z innego państwa UE w powiatowych urzędach pracy na terenie województwa opolskiego.

3) Wnioski o wydanie dokumentów dotyczących członków rodziny, którzy muszą być uwzględnieni przy naliczaniu świadczeń dla bezrobotnych – Dokumenty SED U006.

W okresie od 1 stycznia 2013r. do 31 grudnia 2013r. do WUP wpłynęło 7 wniosków o wydanie odpowiednich dokumentów dotyczących potwierdzenia członków rodziny posiadających miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którzy muszą być uwzględnieni przy naliczaniu świadczeń dla bezrobotnych – dla osób ubiegających się o świadczenia z tytułu bezrobocia w innym państwie UE/EOG.

W analizowanym okresie wydano 2 dokumenty potwierdzające członków rodziny, którzy muszą być uwzględnieni przy naliczaniu świadczeń dla bezrobotnych: 2 Dokumenty SED U006 do instytucji hiszpańskiej.

Przekazano do rozpatrzenia zgodnie z właściwością do WUP Kraków jeden wniosek, który wpłynął z instytucji norweskiej.

Ponadto cztery wnioski, które wpłynęły z instytucji: irlandzkiej, norweskiej, hiszpańskiej, fińskiej pozostawiono bez rozpatrzenia, z uwagi na nieuzupełnienie wymaganych dokumentów.

UDZIELANIE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU BEZROBOCIA

1) Wnioski o wydanie zaświadczeń dotyczących okresów zaliczanych przy przyznawaniu świadczeń dla bezrobotnych

W okresie od 1 stycznia 2013r. do 31 grudnia 2013r. do WUP wpłynęło 316 wniosków o wydanie odpowiednich dokumentów dotyczących potwierdzenia okresów przebytych na terytorium Polski podlegających zaliczaniu przy przyznawaniu świadczeń dla bezrobotnych – dla osób ubiegających się o świadczenia z tytułu bezrobocia w innym państwie członkowskim UE/EOG.

Najwięcej wniosków wpłynęło o wydanie odpowiednich dokumentów celem przedłożenia w instytucji właściwej ds. bezrobocia na terytorium: Holandii (150 wniosków), Niemiec (111 wniosków), Austrii (27 wniosków), Irlandii (8 wniosków), Francji (5 wniosków), Belgii (4

wnioski), Norwegii (3 wnioski) oraz po jednym wniosku do krajów takich jak: Czechy, Dania, Szwecja i Luksemburg.

W analizowanym okresie wydano 297 dokumentów potwierdzających okresy przebyte w Polsce zaliczane przy przyznawaniu świadczeń z tytułu bezrobocia, w tym :

Dokumentów PD U1 - 206,

Dokumentów SED U002 - 90,

Dokumentów SED U017 - 1.

Ponadto w 2013 roku został wystawiony jeden Dokument SED U004 „Informacja o wynagrodzeniu”, na wniosek instytucji szwedzkiej.

2) Wnioski osób ubiegających się o przyznanie zasiłków dla bezrobotnych w Polsce na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego

W okresie od 1 stycznia 2013r. do 31 grudnia 2013r. do WUP wpłynęło 735 wniosków osób bezrobotnych o przyznanie zasiłku dla bezrobotnych w Polsce na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W analizowanym okresie WUP wystąpił w imieniu 636 osób do właściwych instytucji o wydanie odpowiednich dokumentów dotyczących okresów zaliczanych przy przyznawaniu świadczeń dla bezrobotnych, tj. dokumentów SED U002 lub dokumentów SED U017, w tym najwięcej wystąpień odnotowano:

- do instytucji holenderskiej - 266,
- do instytucji niemieckiej - 168,
- do instytucji brytyjskiej - 71,
- do instytucji czeskiej - 35,
- do instytucji irlandzkiej - 26,
- do instytucji austriackiej - 25.
- do instytucji francuskiej - 13
- do instytucji belgijskiej - 8.

W okresie sprawozdawczym wydano 716 decyzji w sprawach osób bezrobotnych ubiegających się o prawo do zasiłku dla bezrobotnych w Polsce na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, w tym:

- 378 decyzji o przyznaniu prawa do zasiłku dla bezrobotnych,
- 303 decyzje o odmowie przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych, w tym:

- 165 decyzji o odmowie przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych z uwagi na niespełnienie warunku „pracownika powracającego”;
 - 74 decyzji o odmowie przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych z uwagi na okres karencji nieprzysługiwania zasiłku 90 dni lub 180 dni;
 - 57 decyzji o odmowie przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych z uwagi na brak udokumentowania wymaganych 365 dni uprawniających do zasiłku;
 - 7 decyzji o odmowie przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych z uwagi na okres karencji 7 dni nieprzysługiwania zasiłku;
- 35 innych decyzji, głównie o umorzeniu postępowania z powodu braku zastosowania przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, braku statusu osoby bezrobotnej lub wycofania wniosków przez osoby je składające.

Wdrażanie systemu EURES w województwie opolskim

W okresie od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. w ramach sieci EURES (Europejskie Służby Zatrudnienia) w województwie opolskim przyjęto do realizacji 351 zagranicznych ofert pracy, które zostały wpisane do „Rejestru ofert pracy EURES”. Najwięcej ofert pochodziło z Niemiec (151), Austrii (54), Norwegii (31), Wielkiej Brytanii (24), Belgii (18) i Czech (17).

Ponadto kadra EURES WUP Opole w 2013 r. udzieliła 3 744 osobom bezrobotnym i poszukującym pracy informacji w ramach kontaktów indywidualnych, z tego 53 dotyczyło poszukiwania pracy w regionach przygranicznych Republiki Czeskiej. Na przestrzeni 2013 r. udzielono 76 pracodawcom informacji o usługach sieci EURES.

Do pracodawców lub doradców EURES z krajów EOG przekazano 27 podań o pracę. Należy zaznaczyć, że większość ofert pracy to oferty „otwarte”, w których osoby poszukujące pracy przesyłają podania o pracę do pracodawców zagranicznych bez udziału pracowników urzędu pracy.

W 2013 roku kadra EURES brała udział w 12 targach pracy na terenie województwa opolskiego, 2 międzynarodowych targach pracy w kraju, a także w 1 międzynarodowych targach pracy na terenie Republiki Czeskiej.

Udział województwa opolskiego w Partnerstwie Transgranicznych EURES T „Beskydy”.

Partnerstwo EURES T „Beskydy” obejmuje 24 powiaty i okręgi w trzech krajach: Polsce, Czechach i Słowacji. W 2008 r. Komisja Europejska wyraziła zgodę na powstanie pierwszego partnerstwa w Polsce. W związku z członkostwem w przedmiotowym partnerstwie dyrekcja i pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu wzięli udział w 4 wydarzeniach:

- 22 marzec – Międzynarodowe Targi Pracy w Nysie;
- 19 kwiecień - Targi Pracy w Prudniku;
- 17 maj - Transgraniczne Targi Pracy, Przedsiębiorczości i Edukacji w Cieszynie;
- 16-17 październik - posiedzenie Komitetu Sterującego w Zubercu w Republice Słowackiej.

Ponadto w kwietniu opublikowano w prasie lokalnej artykuły sponsorowane na temat usług EURES w regionie przygranicznym.

Realizacja zadań z zakresu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy dot. agencji zatrudnienia

W okresie sprawozdawczym Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu wpisał do rejestru 51 podmiotów, w tym 5 przeniesionych z innych województw. Wyżej wymienionym podmiotom wydano ogółem 51 certyfikatów o dokonaniu wpisu podmiotu do rejestru, uprawniający do świadczenia usług w zakresie:

- pośrednictwa pracy
- doradztwa personalnego
- poradnictwa zawodowego
- pracy tymczasowej.

W okresie sprawozdawczym wydano 30 decyzji o wykreśleniu agencji zatrudnienia z rejestru. W przedmiotowym okresie przeprowadzono kontrolę 11 agencji zatrudnienia z zakresu spełniania przez przedsiębiorcę warunków wymaganych do wykonywania działalności z zakresu agencji zatrudnienia.

Wg stanu na dzień 31.12.2013 r. w województwie opolskim działało 212 podmiotów posiadających wpis do rejestru agencji zatrudnienia, o 18 więcej niż w roku poprzednim.

Organizowanie i koordynowanie rozwoju usług poradnictwa zawodowego oraz informacji zawodowej

Doradcy zawodowi z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej prowadzili zajęcia w ramach poradnictwa zawodowego (zarówno grupowego jak i indywidualnego) z osobami bezrobotnymi oraz poszukującymi pracy. Łącznie z usług poradnictwa zawodowego skorzystało 468 osób bezrobotnych lub poszukujących pracy oraz osób niezarejestrowanych w PUP, w tym 226 osób objętych zostało poradnictwem indywidualnym, 242 osoby brały udział w poradach grupowych. Z indywidualnej informacji zawodowej skorzystało 10 osób, a z grupowej informacji zawodowej 159 osób. Tematyka zajęć grupowych dotyczyła: radzenia sobie ze stresem, samopoznania, asertywności, poznania własnego potencjału, promocji samego siebie, tworzenia planu działania, autoprezentacji, rozmowy kwalifikacyjnej, autoprezentacji, pisania dokumentów aplikacyjnych, kreatywności. Doradcy zawodowi CiPKZ przeprowadzili 9 testów psychologicznych KZZ.

Ponadto w Centrum w 2012 roku realizowane były indywidualne praktyki studenckie. Uczestniczyły w nich w III kwartale 2013 r. trzy studentki: dwie z II roku pedagogiki pracy z bezpieczeństwem przemysłowym studiów stacjonarnych Uniwersytetu Opolskiego oraz jedna z II roku pedagogiki pracy z doradztwem zawodowym studiów niestacjonarnych Uniwersytetu Opolskiego.

Zgodnie z Rozporządzeniem MPiPS z dnia 14 września 2010r. w sprawie standardów i warunków prowadzenia usług rynku pracy doradcy zawodowi oraz liderzy klubów pracy z powiatowych urzędów pracy oraz CiPKZ opracowali 11 nowych scenariuszy warsztatów w ramach banku programów. Są one udostępnione na stronie www.wup.opole.pl/ciz po wcześniejszym zalogowaniu.

Od instytucji szkoleniowych ubiegających się o środki publiczne, takie jak Fundusz Pracy, PFRON, fundusze pomocowe Unii Europejskiej, wymagany jest wpis do rejestru instytucji szkoleniowych. Wojewódzki Urząd Pracy prowadzi rejestr instytucji szkoleniowych dla województwa opolskiego. Na początku każdego roku kalendarzowego CiPKZ przeprowadza aktualizację wpisów wszystkich instytucji na podstawie wniosków aktualizacyjnych. W 2013 roku wprowadzono do systemu 68 nowych instytucji. Na koniec 2013 roku w rejestrze instytucji szkoleniowych wpisanych było 240 podmiotów z terenu Opolszczyzny.

W roku 2013 CiIPKZ prowadziło współpracę:

- ze szkołami i poradniami psychologiczno – pedagogicznymi w celu upowszechniania preorientacji zawodowej wśród młodzieży – Centrum prowadziło zajęcia dla młodzieży gimnazjalnej oraz ponadgimnazjalnej. Ich celem było zapoznanie uczniów ze światem zawodów. Doradcy przeprowadzili 2 spotkania dla 30 uczniów gimnazjów oraz 1 spotkanie dla 22 uczniów szkoły ponadgimnazjalnej pn. „Dzień filmowy” (filmy zawodoznawcze przedstawiające specyfikę pracy w około 100 zawodach oraz ścieżkę edukacyjną i możliwości zatrudnienia);
- ze służbami penitencjarnymi - doradca zawodowy CiIPKZ udzielał porad zawodowych osobom przygotowującym się do opuszczenia zakładu karnego. W 2012 roku zorganizowano 12 porad grupowych (uczestników zajęć było w sumie 31, jednakże mieli możliwość wzięcia udziału w kilku poradach). Ponadto objęto usługami poradnictwa indywidualnego 45 osadzonych w trakcie 77 spotkań;
- z uczelniami wyższymi i Akademickimi Biurami Karier (ABK) - doradcy zawodowi w styczniu prowadzili dla studentów I roku Pedagogiki pracy z higieną i doradztwem zawodowym Uniwersytetu Opolskiego praktyki grupowe śródroczne w formie warsztatów (2 grupy, 26 osób).;
- współpraca z powiatowymi urzędami pracy w ramach projektu „Wsparcie kompetencji na starcie” zarówno przy rekrutacji do projektu, jak i przy opracowywaniu metodologii współpracy z pracodawcami, w celu tworzenia zawodów kluczowych dla regionu.

Doradcy zawodowi CiIPKZ realizowali dwa cykle szkoleń w ramach projektu „PO KLucz do biznesu 2”. Zajęcia odbywały się na terenie całego województwa w siedzibach powiatowych urzędów pracy. Zrealizowano pięciodniowe szkolenia modułowe (Trening motywacyjny, Komunikacja i asertywność w biznesie, Marketing w małej firmie oraz Biznesplan), jak również pojedyncze warsztaty ze wskazanych tematów.

WUP w Opolu został włączony do Systemu Zielona Linia w 2012r., realizowanego w ramach projektu „Zielona Linia. Centrum Informacyjno-Konsultacyjne Służb Zatrudnienia” i współfinansowanego przez Europejski Fundusz Społeczny w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Zielona Linia jest to źródło informacji o ofertach pracy (w Polsce jak i za granicą), szkoleniach, usługach urzędów pracy oraz o innych zagadnieniach z zakresu rynku pracy. Druga strona działalności Zielonej Linii to ułatwianie pracodawcom poszukiwania pracowników. W CiIPKZ Zielona Linia działa od maja 2012 r., zadania

konsultanta zostały powierzone doradcy zawodowemu, który od poniedziałku do piątku jest do dyspozycji klientów.

Dodatkowo w okresie 01.03.2013 r. do 31.12.2014 r. w wydziale CiPKZ realizowany jest projekt systemowy z komponentem ponadnarodowym pn. „Wsparcie kompetencji na starcie”, współfinansowany ze środków EFS. W 2013 roku w projekcie wzięło udział 101 osób, z czego 79 osób bezrobotnych oraz 22 osoby nieaktywne zawodowo. Wsparcie psychologiczne otrzymało 100 osób, następnie uczestniczyły one w warsztatach Techniki aktywnego poszukiwania pracy. Z kolei 47 osób ukończyło szkolenie zawodowe i językowe, z czego 29 osób rozpoczęło staż w opolskich firmach.

Natomiast w ramach współpracy ponadnarodowej partnerem projektu została Izba Rzemieślnicza w Mannheim. Dzięki ich działaniom 8 osób odbyło 6 tygodniowa praktykę w Niemczech.

3. Działalność badawcza rynku pracy

Prowadzona w roku 2013 działalność badawcza odbywała się na trzech płaszczyznach realizacji: w ramach projektu systemowego „Opolskie Obserwatorium Rynku Pracy II”, gdzie w roku 2013 zakończono realizację:

Badanie optymizmu pracodawców, główne ustalenia badawcze:

- w województwie opolskim w okresie od marca 2013 do marca 2014 15% firm planuje zwiększenie zatrudnienia wobec 4% firm, które chcą go zmniejszyć,
- najczęściej firmy planują przyjęcie od 1 do 5 pracowników,
- dla większości pracodawców wiek kandydata do pracy nie będzie miał znaczenia,
- pracodawcy przy zatrudnianiu będą preferować mężczyzn, osoby z doświadczeniem zawodowym, z wykształceniem średnim i zasadniczym zawodowym oraz po kierunkach technicznych,
- przy poszukiwaniu nowych pracowników pracodawcy najczęściej wykorzystują rekomendacje osób znajomych oraz ogłoszenia w Internecie.

Efektywność zatrudnieniowa szkoleń dla bezrobotnych realizowanych w 2011 roku przez powiatowe urzędy pracy, główne ustalenia badawcze:

- w 3 miesiące po zakończeniu szkolenia pracę znajduje co trzeci jego uczestnik,

- wśród osób, które podjęły pracę po szkoleniu, 55% pracowało w zawodzie zgodnym z ukończonym szkoleniem,
- 19% zrealizowanych szkoleń zawodowych było efektywnych, tj. po trzech miesiącach od ich zakończenia osoby pracowały na stanowiskach zgodnych z tematyką szkoleń, najbardziej efektywne okazały się szkolenia z zakresu spawalnictwa, obsługi sprzętu budowlanego lub drogowego, transportu, palenia w kotłach, konserwacji terenów zielonych, obsługi maszyn CNC i ochrony osób oraz mienia.

Wieloaspektowa analiza bezrobocia, główne ustalenia badawcze:

- wg szacunków co czwarta firma planująca zatrudnić pracowników zgłasza ofertę pracy do urzędu pracy,
- przeciętna wartość wynagrodzenia proponowanego w ofertach kierowanych do urzędów pracy wynosi 1 237 zł netto i jest to kwota o 400 zł niższa od oczekiwań osób bezrobotnych,
- szacunkowo co trzecia osoba bezrobotna zasila szarą strefę,
- szacunkowo co piąta osoba bezrobotna nie poszukuje pracy,
- na długotrwałe bezrobocie najbardziej narażone są kobiety, które nie powróciły na rynek pracy po urodzeniu dziecka oraz kobiety, które samotnie wychowują dziecko do 18 roku życia.

4. Projekty własne w ramach PO KL

W 2013 roku Wojewódzki Urząd Pracy realizował dwa systemowe projekty własne:

Opolskie Obserwatorium Rynku Pracy III: to projekt badawczy realizowany w ramach Poddziałania 6.1.2 PO KL w okresie marzec 2013 – luty 2015 roku. Jego wartość wynosi 1 000 tys. zł, a problematyka obejmuje następujące

zagadnienia badawcze:

I etap Cyklicznego badania popytu na pracę, główne ustalenia badawcze:

- w ciągu półrocza (od sierpnia 2013 do lutego 2014) zwiększenie zatrudnienia planuje 21,5% firm wobec 3,3% planujących jego redukcję,

- najczęściej poszukiwanymi zawodami będą: specjaliści ds. szkoleń zawodowych i rozwoju kadr, robotnicy pomocniczy w budownictwie, pracownicy przy pracach prostych, stolarze meblowi, przedstawiciele handlowi,
- na zwolnienia najbardziej narażone będą zawody: posadzkarzy, parkieciarzy i glazurników, operatorów maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych oraz robotników pomocniczych w budownictwie,
- 45% pracodawców jest gotowych do przyjęcia do pracy osoby w wieku 50+.

Badanie efektywności zawodowej szkoleń, główne ustalenia badawcze:

- większość wśród uczestników szkoleń realizowanych w regionie w roku 2012 w ramach PO KL (Poddziałanie 6.1.1, Poddziałanie 7.2.1 i Poddziałanie 8.1.2) stanowią kobiety, osoby w wieku 50+ i z wykształceniem średnim,
- zrealizowane szkolenia przyczyniły się do tego, że odsetek osób zatrudnionych przed szkoleniem (3,3%) wzrósł do 24,7% po szkoleniu,
- spośród osób, które ukończyły szkolenia i podjęły pracę, tylko co czwarta podjęła ją w zawodzie związanym z odbytym szkoleniem,
- efektywność szkoleń, rozumiana jako podjęcie w ciągu 3 m-cy po szkoleniu zatrudnienia adekwatnego wobec jego tematyki, dotyczyła jedynie 7,4% zatrudnionych.

Stosunek pracodawców wobec praktyk i staży zawodowych, główne ustalenia badawcze:

- dla firm korzystających ze staży organizowanych przez PUP w latach 2011-2012 roku główne korzyści płynęły z uzyskania bezkosztowej pomocy w pracy oraz możliwości sprawdzenia i przygotowania potencjalnego kandydata do pracy,
- ponad 80% badanych firm uznało, że staże przynoszą im korzyść,
- w 70% przypadków stażyści posiadali oczekiwane przez pracodawców umiejętności,
- co trzecia firma korzystająca ze staży zdecydowała się na zatrudnienie stażysty,
- przeciętny czas trwania stażu wyniósł 5,3 miesiąca, natomiast pracodawcy uznali, że efektywny staż powinien trwać ok. 9 m-cy.

PO KLucz do biznesu 2: projekt realizowany w ramach Działania 6.2 PO KL, przyjęty w dniu 27.02.2012 r. uchwałą nr 1889/2012 do realizacji przez Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu oraz powiatowe urzędy pracy w województwie opolskim. Wartość projektu wynosi 56 921 tys. zł. Głównym celem projektu jest wzrost przedsiębiorczości w województwie opolskim oraz podniesienie aktywności zawodowej mieszkańców Opolszczyzny dzięki stworzeniu korzystnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości poprzez umożliwienie chętnym osobom rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej, a także zastosowanie kompleksowych form wsparcia. Projekt adresowany jest do mieszkańców województwa opolskiego (1 216 osób), którzy w okresie 12 miesięcy przed dniem przystąpienia do projektu nie prowadzili działalności gospodarczej oraz co najmniej 3 miesiące przed przystąpieniem do projektu posiadali status osoby bezrobotnej zarejestrowanej w powiatowym urzędzie pracy, a planują założenie firmy na terenie Opolszczyzny. Do etapu przyznania jednorazowej dotacji inwestycyjnej przystąpiło w 2013 roku 668 osób, które złożyły *Wnioski o przyznanie jednorazowej dotacji inwestycyjnej*. Komisja Oceny Wniosków, składająca się z wyłonionych w drodze otwartego naboru ekspertów, zakwalifikowała do udziału w projekcie 612 osób.

W roku 2013 przeprowadzono 1 nabór do projektu (I w terminie od 4 do 20 grudnia 2013 r.). W ramach wsparcia szkoleniowo-doradczego dla uczestników projektu przewidziano III etapy obejmujące:

- szkolenie e-learningowe
- doradztwo finansowe
- warsztaty szkoleniowe.

W ramach projektu wyłoniono firmę, której eksperci dokonali oceny Wniosków o przyznanie jednorazowej dotacji inwestycyjnej w kwocie 40 000,00 zł, następnie przyznano łącznie 512 dotacji. Uczestnicy również otrzymali możliwość ubiegania się o dodatkową pomoc w ramach podstawowego wsparcia pomostowego w postaci pomocy finansowej wypłacanej miesięcznie w kwocie nie większej niż 700,00 PLN przez okres pierwszych 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy na otrzymanie podstawowego wsparcia pomostowego.

III. PODSUMOWANIE

Na koniec analizowanego roku bezrobocie rejestrowane na Opolszczyźnie ukształtowało się na poziomie 51 636 osób, co stanowiło 14,3% ludności aktywnej zawodowo. Tym samym nastąpiły zmiany w porównaniu do roku wcześniejszego:

- spadek liczby bezrobotnych o 139 osób,
- spadek procentowy liczby bezrobotnych o 0,3%,
- spadek stopy bezrobocia o 0,1 punktu procentowego.

Spadek wielkości rejestrowanego bezrobocia – choć niewielki – uwarunkowany był szeregiem czynników. Na tę sytuację bez wątpienia miał wpływ fakt zwiększenia napływu do rejestrów powiatowych urzędów pracy (76 055 osób to o 3 400 osób więcej niż w roku ubiegłym) oraz – przede wszystkim – zwiększenie odpływu do poziomu 76 194 osób (wzrost o 7 285 osób). Zwrócić też należy uwagę na zwiększenie środków Funduszu Pracy przekazanych samorządom powiatowym na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, które w roku 2013 były wyższe o 16% wobec roku wcześniejszego, co spowodowało ważne zjawiska na rynku pracy, wśród których wymienić należy:

- wzrost popytu subsydiowanego na pracę (o ok. 460 ofert) oraz wzrost zatrudnienia subsydiowanego o 820 osób, co może sugerować iż pracodawcy są bardziej świadomi usług świadczonych przez powiatowe urzędy pracy, ale również podejmują decyzję o zwiększeniu zatrudnienia dzięki otrzymanym subsydiom z urzędu pracy;
- zwiększenie środków na aktywizację mogło również wpłynąć na wzrost liczby rejestracji osób, które uzyskały status osoby bezrobotnej tylko ze względu na możliwość skorzystania z usług urzędu pracy.

Powodów zwiększenia ilości wyrejestrowań można upatrywać w mniejszej ilości ofert pracy niesubsydiowanej (o 492 oferty), przy jednocześnie zwiększonej o 4 540 (tj. 16%) względem roku 2012 liczbie osób podejmujących zatrudnienie. Korzystnym zjawiskiem jest fakt spadku ilości osób rejestrujących się po raz pierwszy (o 2 pp.) oraz po pracach społecznie użytecznych (o 11 pp.). Z kolei negatywnym zjawiskiem jest zwiększony napływ osób rejestrujących się po aktywnych formach tj.: roboty publiczne, prace interwencyjne, staże, szkolenia. Kryzys gospodarczy dotyka coraz więcej branż dlatego wzrasta ilość zwolnień, a w konsekwencji osób, które pracowały w poszczególnych branżach. Udział zwolnień

grupowych w ogólnej liczbie rejestracji osób poprzednio pracujących w roku 2013 wzrósł z poziomu 5,6% do 6,6%, a w kategorii płci bardziej dotknął kobiet, mimo iż w napływie bezrobotnych przeważali mężczyźni (najwięcej zgłoszeń zwolnień grupowych odnotowano w zdominowanej przez mężczyzn branży przetwórstwo przemysłowe oraz budownictwo).

Analizując gospodarkę finansową samorządów powiatowych oraz strukturę wyrejestrowań można zauważyć wzrost środków finansowych skierowanych nie tylko na aktywną, ale i pasywną pomoc bezrobotnym. Wzrost kwot przekazanych w formie zasiłków świadczy o wzroście liczby osób uprawnionych do pobierania świadczeń, a więc poprzednio pracujących. Niestety jest to negatywne zjawisko, które potwierdzają dane dot. wzrostu liczby bezrobotnych poprzednio pracujących. Z kolei w ramach aktywnej polityki przeciwdziałania bezrobociu środki finansowe zwiększono na szkolenia, prace interwencyjne, dotacje, roboty publiczne oraz stypendia stażowe. Zmniejszenie odnotowano tylko w pracach społecznie użytecznych oraz w refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy. Na uwagę zasługują dotacje, na które zwiększono środki o 97% wobec roku 2012, przez co zwiększyła się o 96% liczba osób, które otrzymały środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Jest to atrakcyjna forma wsparcia zorientowana na podażową stronę rynku pracy - pomimo tego, iż nowi przedsiębiorcy muszą prowadzić działalność gospodarczą przez okres 12 miesięcy, decydują się na dotację. Widać również silną korelację ilości nowo powstałych podmiotów gospodarczych z dotacjami na rozpoczęcie działalności gospodarczej w poszczególnych powiatach. Ponadto, w sytuacji niskiego popytu na pracę i dużej liczby zwolnień, stymulowanie rozwoju nowych miejsc pracy to działanie wyjątkowo uzasadnione.

Analiza bezrobocia w regionie zwraca uwagę na fakt, iż wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych w skali województwa dotyczył pięciu powiatów, będąc najwyższy w powiatach brzeskim oraz prudnickim. Nadal problemem rynku pracy regionu jest jego nierównomierność: z jednej strony niepokojąco wysoki poziom stopy bezrobocia w powiecie nyskim (20,8%), z drugiej bliski bezrobociu naturalnemu poziom w Opolu (7,1%).

Rozwojowi rynku pracy i poprawie sytuacji osób bezrobotnych z grup szczególnego ryzyka przysłużyły się z pewnością wdrażane do 2013 roku na Opolszczyźnie działania współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Kilka płaszczyzn oddziaływania (rynek pracy,

przedsiębiorczość, edukacja, pomoc społeczna) w powiązaniu ze znaczącymi środkami finansowymi powinny pomóc regionowi w osiągnięciu zrównoważonego, dynamicznego rozwoju. Kolejna szansa to zaktualizowana pod kątem kolejnego okresu programowania środków unijnych Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego – jej punktami ciężkości są między innymi przeciwdziałanie depopulacji oraz dualizacji rynku pracy.

Wzrost bezrobocia miał wpływ na stan poszczególnych grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W porównaniu z grudniem 2012 r. zmniejszył się udział osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego oraz osób bez kwalifikacji zawodowych (w obu przypadkach po 0,5 pp.), do 25 roku życia (o 0,7 pp.), bez wykształcenia średniego (o 0,3 pp.). Zwiększył się natomiast udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 1,1 pp.), niepełnosprawnych (o 0,3 pp.), wzrost bezrobocia odnotowano również wśród mieszkańców wsi (o 0,2 pp.). Sytuacja grup w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2013 roku (wobec roku 2012) przedstawiała się następująco:

- kobiety: liczba bezrobotnych: + 49 osób, odsetek udziału w bezrobociu: + 0,3 pkt procentowe,
- mieszkańcy wsi: liczba bezrobotnych: + 48 osób, odsetek udziału w bezrobociu: + 0,2 pkt procentowych,
- osoby do 25 lat: liczba bezrobotnych: - 388 osób, odsetek udziału w bezrobociu: - 0,7 pkt procentowe,
- długotrwale bezrobotni: liczba bezrobotnych: + 1 357 osób, odsetek udziału w bezrobociu: + 2,8 pkt procentowego;
- osoby powyżej 50 lat: liczba bezrobotnych: + 491 osób, odsetek udziału w bezrobociu: + 1,1 pkt procentowego.

Analizując wskaźnik płynności rynku pracy w określonych grupach bezrobotnych najwyższy odnotowano wśród kobiet, gdzie wyniósł 48,5 (wskaźnik dla ogółu bezrobotnych – 47,8), z kolei najniższy wskaźnik odnotowano wśród osób powyżej 50 roku życia: tylko 35,8.

Innym negatywem regionalnego rynku pracy jest duży udział bezrobotnych nisko wykształconych, bez zawodu i bez doświadczenia zawodowego. Osoby takie, rozpatrując szansę znalezienia pracy, znajdują się na tzw. przegranej pozycji – poziom posiadanych kwalifikacji nie odpowiada zapotrzebowaniu pracodawców. Ponadto – jak wykazują badania społeczne i BAEL – osoby takie charakteryzują się dużą biernością zawodową oraz

skłonnością do częstszego korzystania ze świadczeń opieki społecznej i rynku pracy „na czarno”. Z drugiej jednak strony rosnące aspiracje edukacyjne społeczeństwa, wyrażone w obserwowanym od lat wzroście liczby studiujących, powodują nieunikniony wzrost udziału w bezrobociu osób z wykształceniem wyższym, których regionalna gospodarka nie potrafi „wchłonąć”. Ponadto, jak wykazały badania WUP⁹, kapitał edukacyjny absolwentów wyższych uczelni nie zostaje w pełni wykorzystany – w pół roku po zakończeniu nauki w branży zgodnej z kierunkiem studiów pracuje połowa z zatrudnionych absolwentów z wykształceniem wyższym.

Pogorszenie koniunktury, jakie obserwowaliśmy w 2013 roku, spowodowało spadek popytu na pracę, wyrażony w mniejszej ilości zapotrzebowania jakie zgłaszali pracodawcy do urzędów pracy. Należy pamiętać, że poza wynagrodzeniami pieniężnymi pracodawcy ponoszą koszty obciążeń podatkowych i paropodatkowych (składki na ubezpieczenie społeczne) związane z pracą. Ostatnie lata wskazują na ciągły wzrost kosztów pracy pracodawców, co powoduje rotacje między bezrobotnymi a ofertami pracy. Świadczy o tym wysoki udział napływu bezrobotnych poprzednio pracujących w przetwórstwie przemysłowym, budownictwie oraz handlu hurtowym i detalicznym, przy jednoczesnym znacznym udziale ofert pracy wpływających do PUP z tych branż. Pracodawcy niestety coraz częściej decydują się na pogorszenie warunków umów zatrudnieniowych, a w sytuacji kryzysu gospodarczego również zastąpienie stałych pracowników, generujących wysokie koszty, mniej kosztownymi osobami zatrudnianymi w ramach tzw. „umów śmieciowych” czy też pod warunkiem posiadania zarejestrowanej działalności gospodarczej.

O poziomie popytu na pracę poza płacami decyduje także stan koniunktury gospodarczej: popyt na pracę jest zależny od popytu zgłaszanego na rynku rzeczowym na produkty i usługi przedsiębiorstw. Analizując wskaźniki mikro- i makroekonomiczne można zauważyć ich ogromny wpływ na sytuację na rynku pracy. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w porównaniu z III kwartałem 2012 wyniósł 101,1 - co oznacza wzrost cen w województwie opolskim o 1,1 pp. Należy jednak zaznaczyć, iż dynamika wzrostu cen jest słabsza wobec ubiegłego roku. Wzrost cen spowodował spadek popytu konsumpcyjnego, odnotowano również spadek sprzedaży detalicznej, a w konsekwencji znaczący napływ bezrobotnych

⁹ *Losy absolwentów i absolventek szkół zawodowych i wyższych województwa opolskiego*, Opole 2012 (obserwatorium.opole.pl)

posiadających zawód sprzedawcy oraz 15% udziału rejestrujących się bezrobotnych poprzednio pracujących w sektorze handlu hurtowego i detalicznego.

Natomiast spadek produkcji sprzedanej przemysłu spowodował zwiększenie zwolnień w tej branży, a to z kolei spowodowało, iż 1/5 bezrobotnych rejestrujących się w urzędzie poprzednio pracowała w sektorze przetwórstwa przemysłowego. W kategorii zwolnień grupowych również w tej branży odnotowano najwyższy udział (24%).

Wg danych GUS zmniejszyła się liczba oddanych do użytkowania mieszkań, spadek odnotowano także w ilości pozwoleń jakie wydano na budowę. Wzrost wystąpił za to po stronie liczby budów rozpoczętych w roku 2013 i na sytuację taką miał wpływ m.in. spadek stopy procentowej oraz lombardowej jak również średnioroczny wskaźnik WIBOR w stosunku do 2012 roku, rzutowało to bowiem na dostępność kredytów hipotecznych, ale przede wszystkim na niższe raty kredytowe. W 2012 roku stopy procentowe były zmieniane 3 razy, mimo to średnie stopy referencyjne, lombardowe, depozytowe i redyskontowe były wyższe niż w 2013 roku. Rok 2013 charakteryzował się niskimi wartościami stopy obniżanymi aż 6 razy. Odnotowano niewielki wzrost popytu na kredyty krótkoterminowe mikroprzedsiębiorstw, złagodzone również warunki zaciągania kredytu wobec dużych przedsiębiorstw. Rzutowało to w kraju na niewielki wzrost popytu na kredyty, w tym konsumpcyjne.

Okres wielkiej recesji charakteryzował się spadkiem popytu krajowego oraz ograniczeniem inwestycji we wszystkich państwach UE. Polska na tle innych krajów uniknęła recesji, jednak spadło jej tempo wzrostu gospodarczego. Wzrost popytu na pracę nastąpił w III kwartale 2013 roku, a więc przy wciąż relatywnie niskim tempie wzrostu PKB. Reakcja ta jest podobna do ożywienia po spowolnieniu w 2009 roku, ale znacznie szybsza i następuje wcześniej w fazie cyklu koniunkturalnego niż po okresie spowolnienia w latach 1999-2002. Zmiany te mogą być związane z trzema czynnikami (1) większą rolą usług, a mniejszą potrzebą dalszej restrukturyzacji w przemyśle (2) koszty rotacji pracowników są niższe (3) optymistyczne oczekiwania dotyczące koniunktury wzmacnia napływ funduszy z UE.

Dane kwartalne GUS-u informują nas, że po okresie spadku popytu krajowego miał miejsce w drugim półroczu 2013 r. niewielki jego wzrost, w rezultacie czego nastąpił wzrost PKB. Pozytywnym zjawiskiem wśród przedsiębiorstw jest zaobserwowany wzrost inwestycji

w środki trwałe. Ważnymi elementami krajobrazu gospodarczego w IV kwartale 2013 roku był silny spadek stopy inflacji, do poniżej 1% oraz znaczny spadek stóp procentowych. Te dwa elementy mają teraz stymulujący wpływ na popyt konsumpcyjny. Z kolei niski wzrost płac podtrzymuje konkurencyjność polskiej oferty eksportowej, co zaowocowało dużą poprawą salda handlowego i salda obrotów bieżących. Dobre wiadomości w odniesieniu do roku 2014 to nadal bardzo niska inflacja i mniej więcej te same, co obecnie, niskie stopy procentowe. Dla przedsiębiorców ważna jest też oczekiwana duża stabilność dwóch najważniejszych czynników cenotwórczych: płac oraz kursu złotego wobec euro, prawdopodobnie także wobec dolara.

Według prognoz makroekonomicznych profesjonalnych prognostów NBP wskaźnik średniorocznej inflacji CPI w 2014 roku wyniesie 1,7. Z kolei średnioroczne tempo wzrostu PKB na 2014 rok wyniesie 2,5. Natomiast mediana prognozowanej stopy bezrobocia na rok 2014 powinna wynieść 13,4.

Z lekką obawą, ale również z ogromną nadzieją instytucje rynku pracy oczekują na zmiany jakie mają wejść w bieżącym roku po nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia. Jest możliwe, że formy wsparcia jakie są w niej przewidziane oraz rezygnacja z artykułu 49 (określającego osoby będące w trudnej sytuacji na rynku pracy), da możliwość kierowania wsparcia dla potrzebujących, a nie określonych w wymienionym artykule. Przede wszystkim zmiana będzie dotyczyć definicji osób młodych, którymi do tej pory byli bezrobotni do 25 roku życia, po nowelizacji wiek ten zostanie przesunięty do 30 lat. Jak wykazują statystyki, grupa do 30 roku życia jest znacznie liczniejsza niż pierwotnie zdefiniowana. Po nowelizacji ustawy będzie również możliwość wyboru różnorodnych form pomocy bezrobotnym oraz pracodawcom będącym w trudnej kondycji finansowej. Pierwsze efekty już można zauważyć dzięki ustawie o ochronie miejsc pracy obowiązującej od listopada 2013 roku. Pracodawcy mogą skorzystać z dopłat do pensji pracowników podczas przestoju ekonomicznego lub z dofinansowania do szkoleń pracowników oraz ze środków na opłacenie składek za pracowników. Warunek: pracodawcy nie mogą w tym czasie nikogo zwolnić. Aby ubiegać się o pomoc, obroty firmy musiały spaść o 15 proc. w ciągu 6 kolejnych miesięcy. Mimo, iż w województwie opolskim zauważa się znaczny spadek przeciętnego zatrudnienia oraz wzrost rejestracji osób poprzednio pracujących jak i zwolnionych z przyczyn pracodawcy, to już w grudniu ubiegłego roku do Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

wpłynęło kilka wniosków o pomoc finansową dla pracowników. Poprzez taką formę wsparcia z pewnością więcej miejsc pracy zostanie utrzymanych.

Patrząc przez pryzmat lat ostatnich, dalszy rozwój sytuacji na regionalnym rynku pracy jest trudny do jednoznacznego przewidzenia. Bierze się to nie tylko z „kaprysów” i niestabilności gospodarki, która wciąż odczuwa skutki kryzysu gospodarczego z lat 2008/2009. Przyczyną jest również pewien szczególny rys społeczny regionu, który – choć z jednej strony uwidacznia się tendencjami obserwowanymi w całym kraju – z drugiej wnosi w opis rynku pracy elementy nietypowe. Gwałtowniejsze niż w kraju zjawiska depopulacyjne, olbrzymia – na tle potencjału ludnościowego Opolszczyzny – migracja zarobkowa, pozycja zajmowana między wielkimi metropoliami Wrocławia i Górnego Śląska: wszystko to ma znaczenie dla obecnego i przyszłego kształtu rynku pracy. Należy mieć nadzieję, że programy uwzględniające tę specyfikę, m.in. *Specjalna Strefa Demograficzna* w połączeniu z zapisami zaktualizowanej *Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego* przyniosą efekt w postaci większej stabilności rynku pracy, korzystnego klimatu dla przedsiębiorczości, wzrostu potencjału ludnościowego czy wreszcie większej zgodności między rynkiem a edukacją.

Załącznik nr 1

Wybrane kategorie bezrobotnych w podziale na miasta i gminy województwa opolskiego według stanu na 31 grudnia 2013 roku

Powiaty, miasta i gminy	Bezrobotni	
	Ogółem	w tym kobiety
m. Brzeg	2 557	1 366
Skarbimierz	487	256
Grodków	1 775	921
Lewin Brzeski	1 067	545
Lubsza	669	334
Olszanka	350	182
PUP Brzeg	6 905	3 604
Głubczyce	1 547	791
Baborów	438	267
Branice	465	256
Kietrz	766	449
PUP Głubczyce	3 216	1 763
m. K - Koźle	3 547	1 859
Bierawa	349	210
Cisek	198	108
Pawłowiczki	342	187
Polska Cerekiew	233	139
Reńska Wieś	311	179
PUP K – Koźle	4 980	2 682
Kluczbork	1 559	895
Byczyna	548	333
Lasowice Wielkie	220	132
Wołczyn	851	466
PUP Kluczbork	3 178	1 826
Krapkowice	1 044	614
Gogolin	515	297
Strzeleczyki	304	175
Walce	157	105
Zdzieszowice	571	361

PUP Krapkowice	2 591	1 552
Namysłów	1 479	785
Domaszowice	287	160
Pokój	357	198
Świerczów	262	139
Wilków	385	194
PUP Namysłów	2 770	1 476
Nysa	3 636	1 776
Głucholazy	1 638	749
Kamiennik	228	104
Korfantów	538	276
Łambinowice	443	213
Otmuchów	847	422
Paczków	998	458
Pakosławice	269	123
Skoroszyce	369	163
PUP Nysa	8 966	4 284
Olesno	570	312
Dobrodzień	317	179
Gorzów Śląski	310	157
Praszka	602	331
Radłów	167	91
Rudniki	355	157
Zębowice	134	94
PUP Olesno	2 455	1 321
m. Opole	4 885	2 477
Chrzastowice	190	108
Dąbrowa	384	200
Dobrzeń Wielki	426	244
Komprachcice	372	188
Łubniany	291	148
Murów	258	141
Niemodlin	1007	510

Analiza sytuacji na rynku pracy województwa opolskiego w 2013 roku

Ozimek	919	468
Popielów	392	200
Prószków	256	131
Tarnów Opolski	338	203
Tułowice	249	134
Turawa	350	184
PUP Opole	10 317	5 336
<hr/>		
Prudnik	2 271	1087
Biała	531	275
Głogówek	660	359
Lubrza	304	145
PUP Prudnik	3 766	1 866
<hr/>		
Strzelce Opolskie	1 212	617
Izbicko	147	76
Jemielnica	209	116
Kolonowskie	163	89
Leśnica	189	110
Ujazd Śląski	192	114
Zawadzkie	380	208
PUP Strzelce Op.	2 492	1 330
<hr/>		
Ogółem		
województwo:	51 636	27 040